VAKIT'ın
Gençlik ve Çocuk
iktısat kuponu
6 Mart 1931

VAKIT

Bir açık muhabere sütunu açtık. Göndereceğiniz mektupların cevabını orada bulacaksınız

14 üncü Yıl No. 4725 İdare telefonu: 2. 4370 CUMA 6 MART (3 üncü ay) 1931 Tahrir telefonu: 2. 4371 Sayısı 5 Kuruş

İntihabın Yenilenmesi Alkışlarla Kabul Edildi

Bir tahtelbahirimiz denize indirildi

Tiryestede yapılan Dumlupınar tahtebahirimizin inşası bitti

Tiryeste, 5 (A.A.) — 474 — 02 tul ve 7—90 metre arzında ve 5—82 metre irtifaında 990 tonluk (Dumlupınar) tahtelbahri bugün bahriye müsteşarı Mehmet Ali, sefir Suat Beylerle mahallî deniz ve kara hükûmet mümessillerinin huzurunda (Menfalçone) tezgâhlarından indirilmiştir Tahtelbahir denize indirilirken kurdelâsı Suat Beyin kerimesi tarafından kesilmiştir.

Menemen sabık jandarma kumandanının muhakemesi başladı

Menemen, 5 (A.A.) — Memen sabık jandarma kumandanı yüzbaşı Fahri Efendinin bugün muhakemesine başlanmıştır. Cumartesi günü de yüzbaşı Mehmet Ali Ef. ile maiyeti efradının muhakemesine başlanacaktır.

Hindistanda vaziyet

Yeni Delhi, (A.A) — Kongreye mensup mahafil, kongrenin siyasî bir silâh olarak ingiliz emtiasına boykot yapmaktan ve ecnebî memleketlerden gelen eşyaya boykot yapılması esası milliyetçilerin proğramında mahfuz kalmakla beraber bu eşyanın satıldığı yerlerin tarassut ve nezaret altında bulundurulmasından vaz geçmeğe muvafakat etmiştir.

Beynelmilelb anka

Paris, 4 (A.A) — Beynelmilel ediyat bankasının 28 şubattaki nalî vaziyetine göre matlûp ve zimmet hesapları arasında 1,261-041,342 isviçre franklık bir fark vardır.

Meb'us Tahsisatının 500 den 350 liraya indirilmesi tasvip olundu

Saffet (Erzincan), Cemil (Tekirdağ), Ali (Afyon) Beyler tecdidi intihap hakkındaki takrirlerinde ne diyorlar?

Ankara, 5 (VAKIT: telefonla) — Büyük millet meclisi saat on dörtte Kazım paşanın riyasetinde toplandı. Süfera locasında Rus sefiri Suriç yoldaş, Irak sefiri Naci bey, Macar sefiri M. Tahi gibi Ankarada bulunan ecnebi mümessilleri hazır bulunuyorlardı.

Samilere mahsus yerlerde büyük bir kalabalık vardı. Bir iki gündenberi meclisin tecdit kararı vereceği hakkındaki haberler, her tarafta bugünkü müzakeratı dinlemek için derin bir merak uyandırmıştı.

Bununla beraber umumî manzarada fevkalâdelik yoktu. Bütün meb'uslar yerlerinde her vakitki sakin bir tavurla... Sanki en basit bir kanun meselesi müzakere edilecekmiş gibi idiler.

Esasen H. F. grubuna mensup bütün meb'uslar büyük reislerinin işaretini tereddüdsüzce kabul ederek ittifakla tecdit kararı verdiklerinden bu mesele hakkında münakaşa edilecek cihet yoktu Bütün yapılacak muamele sadece formalite idi.

Meclisin ruznamesinde tecdidi intihap takririnden başka bir sual takriri ile meb'usların harcırahları hakkındaki teklifi kanuni vardı.

Müzakerat açılınca tifo hastalığı hakkında Mazhar Müfit bey tarafından verilen takrir okundu.Sıhhiye vekili kürsiye geldi. Alınan tedabir ve umumi yerlerdeki aşı mecburiyetinden behsederek uzun uzadiye izahat verdi

Büyük Reisimiz

Bunu müteakip Saffet bey (Erzincan) Yunanistan ile aktedilen ticaret ve seyrisefain muahedesinin müstacelen müzakeresini rica edeceğim dedi. Müzakere kabul edildi.

Meb'usların aylık tahsisatlarının (500) den (350) lirayy indirilmsei hakkındaki teklifi kanuni okundu münakaşasız kabul oldu. Hatta bazı sıralarda verilen kararı alkışlayanlar oldu. Nihayet Saffet Bey (Erzincan) Cemil (Tekirdağ) Ali (Afyon) beylerin tecdidi intihap hakkındaki takrirleri müzakereye kondu. Reis söz isteyen olup olmadığını sordu.Hasan B.(Trabzon) söz aldı. Fakat oda meselenin esası hakkında söyleyecek bir şey olmadığını ifade ettikten sonra tecdit intihabat kararından sonra mevcut meclisle yeni intihap edilecek meclisin hukukî vaziyetleri hakkında teşkilâtı esasiye noktai nazarından bazı mütalealar serdetti. Teşkilâtı esasiyeye nazaran meclisin müstemir ve müs-

(Lütfen sayfayı çeviriniz)

Yunanlı güreşçilerle ilk müsabaka

Dün akşam iki müsabaka yapıldı neticesi bir galibiyet (!) bir mağlûbiyet (!)

Şehrimize gelen Yunan güreşçileri, güreşçilerimizle ilş temasını dün akşam Artistik sinemasında yaptılar. Bu ilk karşılaşma iki maçla ve mütekabil bir galibiyet ve mağlûbiyetle kapandı.

Salon hayli kalabalıktı. Müsabakalara ilân edildiği zamandan bir saat sonra başlandı. Evvelâ böyle yabancılarla yapılan her spor temasında olduğu gibi merasim yapıldı. Dört Yunanlı güreşçi ile bizim güreşçilerden bazıları soyunuk bir halde sahneye çıktılar. Atletizm federasyonu reisi Burhan B. kısa bir nutukla misafirlerimizi selâmladı ve hatıra olarak onlara Haliç klübünün bayrağını hediye etti. Yunanlıların reisi ayni suretle bu nutka cevap verdi. Bir tarafında Yunan, diğer tarafında Türk renkleri ve işaretleri bulunan bir bayrak hediye etti.

Bundan sonra maçlara geçildi. Ve dün yalnız iki müsabaka yapıldı.

İlki Yunanlıların en kıymetlisi olan Zervenis ile bizim Burhan arasında. Maç baştan aşağı heyecanla seyredilen bir cereyan takip etti. Zervenis cidden mahir ve çetin bir rakipti. Her an bir tehlike gibi güreşiyor ve tehlikeli anı kolaylıkla atlatıyordu. Burhan bu kıymetli rakibine ayni suretle mu-

[Alt tarafı 2 inci sayıfada]

Lodos fırtınasının dehşeti

Bir çok vapurlar limanlara iltica ettiler

Rasataneye göre bugün sulu kar yağacak

Evvelki gece başlıyan lodos fırtınası dün de devam etmiş ve şehre bütün gün sert bir rüzgârla karışık yağmur yağmıştır.

Lodos bilhassa denizde gece yarısından sonra çok şiddetlendiğinden Kadıköyüne işliyen 1 vapuru güçlükle seferini yapabilmiş, limanımızda bulunan büyük seyyah gemisine giden motörler de vapura yanaşamamışlar, seyyahların bir kısmı mecburen şehre dönmüşlerdir.

Denizin bozukluğu öğleye kadar kesilmediğinden Haydarpaşa, Kadıköy seferleri intizamını kabetmiş onu on beş postasını yapmağa teşebbüs eden vapur da Haydarpaşa dalga kıranının önüne kadar geldiği halde içeri giremeyiştir. Uzun müdet açıklarda dolaşarak geri dönmüştür.

Lodosun şiddetinden her sabah Mudanyaya hareket eden Mudanya vapuru da kalkamamış Yalova.— Istanbul seferi de yapılamamıştır. Sevahili müteçavire seferlerinde intizamın temini ancak saat 15 ten sonra mümkün ola-

(Alt tarafı 7nci sayıfada)

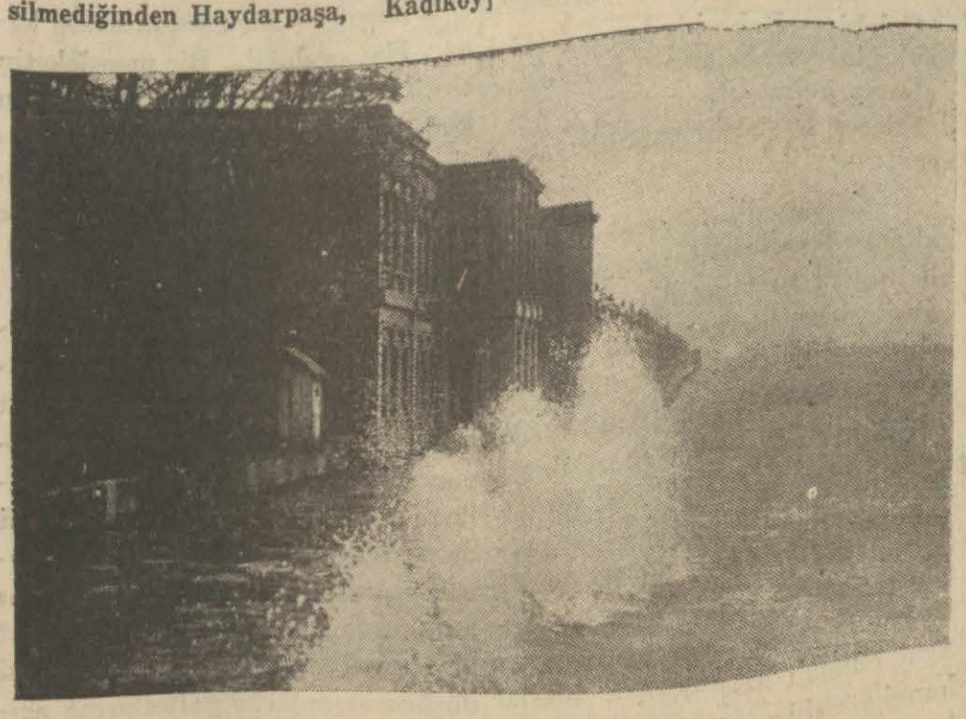

Dünkü Lodostan Bir Manzara

Yeni intihap

Bugünden itibaren başladi

Ankara, 5 (A.A.) — B. M. Meclisince verilen tecdidi intihabat kararı üzerine Dahiliye vekâleti keyfiyeti derhal vilâyetlere tebliğ ederek bugünden itibaren intihap devresinin başladığını bildirmiştir .

Geçen intihabat esnasında tanzim edilmiş olan defterler bugünkü vaziyete göre tashih ve tadil edilecek ve yeni harflerle yazılması için bilûmum memunlar ve muallimlerin muaveneti temin olunacaktır.

İntihap geçen defa olduğu gibi Türkiyenin her tarafında ayni günde yapılacaktır.

İyi malûmat alan mahafil gelecek meclisin belki de mayıstan evel içtima edebileceğini tahmin etmektedir.

BUGÜN
İçSayıfalarımızda

3 aylıklar veriliyor
Liste 7 inci sayıfamızda

Verem aşısında
Cevabın sonu 6 ıncı sayıfamızda

Cemiyet hayatı
4 üncü sayıfamızda

Merhum Ömer Seyfettinin son günleri
5 inci sayıfamızda

Hariciye Vekilimizin beyanatı

Türkiyenin Avrupa birliğine daveti zarûridir

Yunan diplomatları nisanda memleketimize geliyorlar

Ankara, 5 (Anek) — Hariciye vekili Tevfik Rüştü B. Atinada münteşir (Proiya) gazetesi muhabiri M. Psaltiyi kabul etmiştir. Tevfik Rüştü B. muhabire beyanatında, Türk - Yunan dostluğunun yalnıziki milletin mukadderatı üzerinde değil, fakat Şark sulh ve müsalemeti üzerinde çok iyi tesirler yapacağı kanaatinde bulunduğunu, Nisanda ismet paşa ile Atinaya gidecek M. Venizelos ile Yunan hariciye nazırının ziyaretini iade etmelerinin musammem olmakla beraber, Türkiyede yapılacak yeni intihabat münasebetile ziyaret tarihinin şimdiden tespit edilemiyeceğini, söylemiştir.

Tevfik Rüştü B. devamla, Türkiyenin Avrupa birliğine davet edilmesi, zarurî bulunduğunu ve Türkiyedeki yeni intihabatın,

(Alt tarafı 2 inci sayıfamızda)

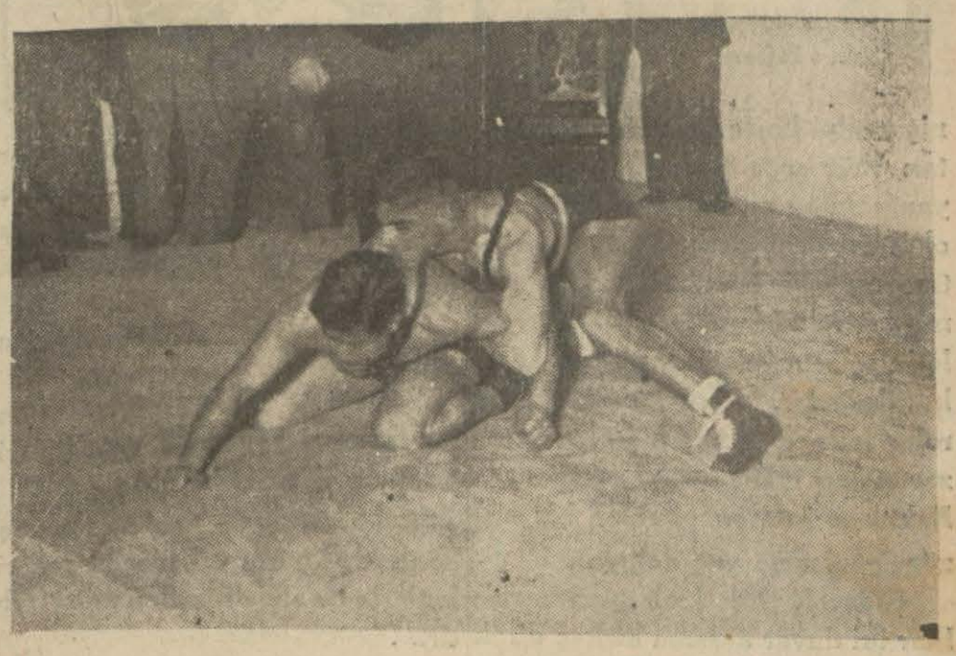

Dünkü güreşten bir intiba

Meb'us tahsisatının 500 den 350 lirava indirilmesi tasvip olundu

takir olduğu bu meclisin faaliyetinin o bir meclis gelinceye kadar bütün teşriî vaziyeti ile devam edeceğini, teşkilâtı esasiyenin meclis tatili faaliyet müddeti ni altı aya indiğini, önümüzdeki Teşrinisaniden evvel behimehal yeni gelecek meclisin içtima etmesinin zaruri olduğu, bu kararın ittihazından sonra icra vekilleri heyetin hemen intihaba başlamasının lâzım olduğunu söyledi. Bundan sonra tecdit intihabat teklifi teyin esami ile reye kondu reylerin tasnifi neticesinde mecliste mevcut (271) mebusun ittifakile tecdidi intihabın kabul edildiği anlaşıldı. Bu netice dahi birçok meb'uslar tarafından alkışlandı. içtima pazartesiye talik edildi.

Yeni intihap hakkındaki takririn metni

Ankara, 5 (Telefon) — Tecdidi intihap hakkında kısmı mahsusumuzda münderç Afyon meb'usu Ali Saffet Erzincan, Cemil Tekirdağ B.lerin takriri berveçhi atidir:

Son aylarda memleketteki B. Meclisinteki ve hükûmetteki idare ve siyasî faaliyet aleyhinde bir hava ya satılmağa çalışıldığı malûmdur. Asırlarca mühmel bırakılmış olan bir memlekette ve bir millet hayatında filhakika birçok eksiklikler ve ihtiyaçlar olması ve milleti kurtarıcı bir esaslı siyasetin tatbikinden memnun olmıyacak kimseler bulunması tabiîdir. Ancak C. H. fırkası millet ve memleket için en iyi programın kendi programı olduğuna ve milletin kendisi ile beraber bulunduğuna kanidir. Ve milletin kendisine olan itimadını en şüpheli ve tereddütlü nazarlar karşısında her zaman ispat edecek vaziyettedir. C. H. fırkası yegâne ilham ve kuvvet kaynağı olan milletimizin B. Meclise seçeceği meb'uslarını yeniden intihap etmesini, önümüzdeki yıllarda tatbikin lâzım gördüğü tedbirin iştirak ve mutabakatı derecesini anlamak için daha faydalı telâkki etmiştir.

Binaenaleyh teşkilâtı esasiye kanunun 25 inci maddesine tevfikan Büyük millet meclisinin tecdidî intihaba karar vermesini ve bu kararın ilân edilmesini teklif ederiz.

Yeni meb,usların tahsisatı

Ankara 5 (Telefon) meb,usların senelik tahsisatı hakkında kanun maddesi berveçhi atidir:

« Büyük millet meclisi azasının senelik tahsisatı 4200 liradır bu tahsisat her ay başında 350 lira olarak tahakkuk ettirilip verilir ictima senesi esnasında intihap editenlerin tahsisatı meclise iltihak ettikleri tarihten itibaren ve meb,usluktan ayrılanların tahsisatı ayrıldıkları ay nihayetine kadar hesap edilir. Vefat eden meb,usların kanuni mirascılarına senelik tahsisatın yarısı tazminat verir.„

Muhalif meb'usların mütaleaları

İntihabın tecdidi hakkında fikrini soran bir muharrire mefsuh Serbest fırka reisi Fethi B., bu hususta hiç bir fikri olmadığını; Ağaoğlu Ahmet Bey bu hususta bir şey söyliyemiyeceğini, Ankara meb'usu Talât Bey de feshin sebeplerini bilmediği için bir mütalea serdinde mazur olduğunu söylemiştir.

Maksureli gençler

Ankara, 5 (Telefon) — Hükûmet hizmeti maksure erbabının fiilî hizmetleri hakkında tetkikatla meşguldür. Tetkikin esaslarına göre muayyen bir müddetten sonra maksurililer ilk fiilî hizmet için silâh altına alınmıyacaklardır. Bunlar talimlerini askerî derslerle mekteplerde ve mektep tatillerinde muayyen müddetlerde ve muayyen yerlerde teşkil edilecek talim taburlarında yapacaklardır.

Tecdidi intihap kararı dolayısile

Ankara, 5 (Akşam) — Tecdidi intihap kararı ile Riyaseti cümhur intihabının da tecdidi icap etmektedir. Çünkü teşkilâtı esasiye kanunumuza göre Reisicümhur evvelâ meb'ustur. Fesih kararı meb'us olmak sıfatile Reisicümhurun da intihabının tecdidini âmirdir.

İspanya'nın malî vaziyeti

Madrit, 4 (A.A) — Beynelmilel tediyat bankası müdürü M. Ouesnay, siyasî vaziyet müstakil bir halde kalmak şartile ispanyol parasının atisinden tamamen emin olduğunu ve ispanya'nın malî vaziyetini iyi bir halde bulduğunu söylemiştir.

Haricî haberler

Yuvarlak Masa

Hindistanda tekrar bir konferan toplanacak

Yeni Delhi, 4 [A. A] — Hükûmet, yakında Hindistanda toplanacak yuvarlak masa konferansının geniş bir esasa müstenit olmasını muvafık gördüğünden kongreye mensup mahafil kongrenin bu konferansa iştirak edeceği zannında bulunmaktadır. Bundan dolayı bu mahafil proğramlarını hazırlamakla meşgul bulunmaktadır. Çünkü konferansın böyle geniş bir esasa müstenit olması yeni vaziyetin icabatına uygun birçok plânlar teklif etmelerine müsait bir faaliyet sahası temin edecektir. Bununla beraber kongrenin en müfrit âzası biraz hayal inkisarına uğramışlardır. Zira, Gandi ingiliz emtiasına siyasî bir silâh olarak boykot yapmaktan vazgeçmiye muvafakat etmiştir. Fakat Gandinin bu kararı kongrenin icra heyeti tarafından terviç ve iltizam edilmektedir.

Fransada bir grev

Paris, 4 (A.A) — Polis müdüriyeti tarafından neşredilen bir tebliğde müstemlekât sergisi imalâtanelerinde çalışan 300 işçinin bu sabah ücret meselesinden dolayı grev yaptıkları bildirilmektedir. Akşam üzeri, arkadaşlarını ayartmağa uğraşan 30 kadar grevci tevkif edilmiş, fakat biraz sonra serbest bırakılmıştır.

Amerikan kongresi

Vaşington, 4 (A.A) — Kongrenin 71 inci içtima devresi nihayet bulmuştur.

Âyan meclisindeki Obstrüksyon taraftarlarının hareket tarzları birçok kanun lâyihalarının ve bu meyanda telif ve tercüme hakları, gümrük tarifesi ve muhaceret hakkındaki lâyihaların kabulüne mani olmuştur.

M. Hover memnun

Vaşington, 4 (A.A.)—Reisicümhur M. Hover, Fransız - Italyan deniz itilâfı hakkında şu beyanatta bulunmuştur: Bütün dünya bu hayırlı vak'anın hakikat sahasına çıkmış olmasına sevinmelidir.

Fransız bahriye bütçesi

Paris, 4 (A.A.) — Ayan meclisi maliye encümeni, harbiye bütçesini takriben 22 milyon franklık bir tenzilât yaptıktan sonra kabul etmiştir.

Beynelmilel âlimlerimiz

Kemal Cenap ve Köprülü zade Mehmet Fuat Beylerden başka ne kadar beynelmilel âlimimiz var ?

Bir arkadaşımdan şu mektubu aldım. Arkadaşım mektubunda benim (İki âlimimiz) atlı yazımdan bahsediyor. Benim münhasıran Kemal Cenap ve Köprülüzade Mehmet Fuat Beyden bahsedişimi biraz teessürle karşılıyan bu mektup beni muahaze etmekle beraber bir taraftan da beni memnun etti. Ben kıtlıktan bahsettim dostum bir hayli muhterem zatlardan bahsediyor. Şu halde ilim kıtlığı dolayısile duyduğum teessürü tadil ediyor. Ben memlekette iki değil on değil yüz bin âlim de görsem ilim kafilesi eksik diyeceğim eğer bu insanları geniş ve namütenahi ilim ve hakikat ideali önünde az görürsem, ve bunları sıkı bir elekten geçirmek istersem, az diye çırpınırsam dostlarımın bu masum endişemin sebeplerini hotkâmlıkta değil, ideale bağlanışımda aramalarını rica ederim. Arkadaşımın mektubunu aynen dercediyorum:

"İki âlimimiz diye bir yazını okudum. Pek âlâ Köprülünün ve Kemal Cenabın ilmine hürmetkârız. Fakat bir tane daha beynelmilel gösterene aşkol sun diyorsun. O halde şu mükâfatı bana ver.

Tıp fakültesinde bizim bir teşrihi marazî âlimimiz vardır ki adı Hamdi Suattır. Kendisine her beynelmilel kongrede müstesna bir mevki verilmiş ismi kitaplara geçmiş evvelki sene onun bir hastalığa koyduğu isim beynelmilel edebiyata alkışlarla kabul edilmiştir. Geçen sene Rusya bilhassa nebat kanserleri üzerinde kendi tetkikatını tebliğ için Bakû kongresine davet ettiler. İştirak etti. Almanya Avusturya ve Lehistanın muhtelif kongrelerinde tebligat yapmıştır. Bunun gibi Âkil Muhtar beynelmilel edebiyata ismi hürmetle geçmiş, Karlisbat beynelmilel kurslarında kendisine kürsü verilmiş güzide bir profesördür. Daha ister misin Tıp fakültesinde beynelmilel en mutena mecmualarda mukayese ve Travayları intişar eden Neşet Ömer, Sait Cemil, Akir Şakir, Behçet Sabit, İsmail Hakkı, Refik, Kadri Raşit, Ziya Nuri, Sedat, Tevfik Remzi, Şevket Aziz, Osman Cevdet gibi arkadaşların isimleri edebiyata geçmiştir. Şu eski arkadaşımın Fahrettin Kerimin de üçü almanca (Viyana haftalık seririyat, Münih haftalık tıp, Alman tababeti ruhiye mecmuası) gibi üç mühim mecmuada ve bir de Paris tababeti ruhiye cemiyetinin naşiri efkârı olan Hijiyen mantal mecmuasında travayları intişar etmiş ve bu travaylarda klâsik kitaplarda ve etütlerde bile bahsedilmiştir.

Lozan tıp fakültesi esasen beynelmilel ilim dünyasına isim vermiş bir darülfünun değildir. Onun bizim tıp fakültemizi bilmemesi kendi hesabına ayıptır. Çünkü İsviçre Cenevre darülfünun tıp hocaları şehrimize gelip konferanslar veriyorlar.

Türk tabiplerinden bazıları Cenevre seririyatlarında şef dö kliniklik bile etmiştir. Bu böyle iken İstanbulda tıp fakültesi olup olmadığını soran o darülfünuna hayret etmek düşer. Frenkler bizi öyle görüyorlar. İllüstrasyonun Topaz nam piyesi için çince ve türkçeden başka her lisana tercüme edildi diye yazdığını da unutmadık.

Diğer hocalarımız ve türk hekimlerinden de etüt neşredenler vardır. Sonra herkesin etüt neşretmesi imkân dahilinde midir. Bugün yalnız (50) kâğıt alan hocalardan etüt neşri istemek günah değil mi? Yalnız tedris yapsalar bile vazifelerini ifa etmiş sayılmazlar mı? fazla olarak onu da yapıyorlar.

İşte sen bir tane gösterene aşkolsun demiş idin. Ben de gösterdim.

Sadri Etem

Yunan güreşçileri

[*Üst tarafı 1 inci sayfada*]

kabelede geri kalmadı ve 20 dakika içinde Yunanlının bütün maharetini boşa çıkaracak bir kudret gösterdi. Bizimkinin kuvvetine faik olduğu görünüyordu. Teknik oyun itibarile de tam bir muvazenet vardı. Ve 20 dakika bu suretle tam bir beraberlik içinde tamamlandı. Ve nihayet hakem heyeti epey uzun süren müzakereden sonra Burhanın sayı hesabile mağlûp olduğunu ilân etti.

Bu netice halkı şaşırttığı kadar Yunanlı misafirlerimizi de sevindirmiştir.

Bundan sonra akşamın ikinci ve son karşılaşması yapıldı. Yunanlı Zamota karşı bizden Adnan çıkarıld. Bu maçın tafsilâtını uzun uzadıya kaydetmeğe lüzum yok. Yunanlı güreşçi her hareketile bizimkine faikti. Bizimki ayakta olsun, altta olsun Zamotun oyununa tâbi olarak daha ziyade müdafaa vaziyetinde çalışıyordu. Bu suretle 20 dakika güreştiler. Neticeyi hakem heyeti şu suretle ilân eliyor:

Adnan sayı hesabile Zamota galip.

Acaba ilk haksızlık bu surette telâfi mi ediliyordu?!

Bu netice halkı şaşırttığı kadar Yunanlı misafirleri de müteessir etmiştir.

İlk Gecenin karşılaşmaları bu kadarla ve bu neticelerle bitti. Şimdi cumartesi gecesi Bizden Abbas, Saim ve diğer bir gençle Yunanlılardan üç güreşçi karşılaşacak..

Hariciye Vekilimizin beyanatı

(Üst tarafı birinci sayıfada)

Gazi Hz. tarafından memleket dahilinde yapılan tetkik seyahatının bir neticesi olduğunu ilâve etmiştir.

Atina, 5 (Anek) — Yunan ricali siyasiyesi Başvekâlet müsteşarı M. Papadatosun riyasetinde Istanbul ile Ankaraya bir seyahat icrasına hazırlanıyorlar. Bu seyahata, sabık nazırlar, meb'uslar ve gazeteciler iştirak edeceklerdir. Bu seyahat için büyük bir yat kiralanacak ve Nisanda paskalya yortuları esnasında yapılacaktır.

Türkiye sefiri Enis B., Yunan seyyahlarının Türkiyede pek dostane ve hararetli tezahüratla karşılanacaklarını söylemiştir.

VAKIT„nı tefrikası : 101

Yazan : Hüseyin Rahmi

niş vadiyi keşfe başlarlar. Bir sırttan öbür sırta kadar amansız bir yangının azgın alevlerile yalanmış olan evvelâ bu memleket parçası tamamile bir harabe haline girmiş.. Ateşlerin yuttuğu binlerce evlerin sekenesi dağılmış, insafsız yıkık duvarlar, birçok külâhsız minareler buraya ölmüş bir şehrin mezar taşları manzarasını veriyorlar.. Baktıkça insanın gönlüne bir hüzün, gözlerine yaş doluyor.

Gidecek yerleri olmıyan zavallılar iki duvar arasına birkaç direk uzatarak üzerini teneke, tuğla, kiremit ve daha ellerine geçebilen şeylerle kapatıp altına sığınmışlar. Daha hallice aileler, kuru ve harçlı duvarlarla örülmüş sıvalı, sıvasız birkaç odalı kulübelere dolmuşlar...

Bu memleket iskeletinin matemine daldıkları bir sırada:

Çelebi — Bu todilerde oturanlar İstanbul halkı mı? Yoksa Afrika vahşilerinden bir kabile mi?

Ali Senaver — Kablettarihî meskenlerde oturan vahşiler birçok cihetlerle bu zavallılardan müreffehtir.. .

Filesof içini çekerek:

— Ah şu ittihatçılar bu memleketi içinden, dışından yaktıktan sonra milletin başından defoldular.. Harik esnasında burada bulunuyordum. Polis müdüründen tutunuz da harbiye nazırına kadar komiteci kodamanlar hep gelmişlerdi. Ellerinde kırbaçlar, gûya şehri ayin varmış gibi ateşin karşısında şakalaşıp gülüşüyorlardı. Langını söndürmeğe değil seyre koşmuşlardı. Hesapsız ocak söndüren o alevlerin önündeki fütursuzlukları hamiyetlerinin kıratını bana pek güzel anlattı. Onların düşündükleri ne milletti, ne memleket.. Çok başka şeylerdi. Zamanlarında üç dört büyük yangın oldu. Memleketin dörtte biri tarlaya döndü. Hain bir yangın vukuundan sonra ikincisinin zuhuruna mâni olmak için hiçbir tedbir almadılar.. Memleket yanmış, halk aç ve sefil kalmış, bu cihetin tasasını çekecek kadar vicdan ve idare endişeleri yoktu. Onlar başka dalaverelerle meşguldüler... Lâyüs'el amma yef'al bir hükûmetin adı meşrutiyet idi..

Ali Senaver — Bilârdo oynar gibi harbe girişerek memleketi sopalarla düşmanın önüne sürdüler..

Çelebi — Baba biz buraya (Volney) gibi harabelerin felsefesine dalmıya gelmedik..

Filesof kaşlarını çatarak cevap verdi:

— Şu sefaleti görüp te içimden kabaran teessürü taşırmamak kabil midir? şu oturanların Afrika vahşileriden bir kabile mi olduklarını soruyorsun.. hayır oğlum bu inlerin sakinleri vahşi değil senin, benim gibi bu medenî memleketin evlâtlarıdır. Cağaloğlunda, Şişlide oturanlarla bu zavallıların arasındaki yaşayış farkını bir kerre düşün, sonra müsavat sözüne bir mana ver. Ötekiler ve bunlar kanunen ayni hukuku haizdirler. Bunlar hangi günahları yüzünden bu sefalete mahkûm kalıyorlar? o refaha yükselen ötekilere bu imtiaz nereden geliyor?

Çelebi — Bunun avamca cevabı şudur: Tali...

Filesof — Bu cevaba avam kanar. Havas değil... Bir memleketin ayni hukuka malik insanlarını bu kadar büyük farklarla ikiye ayıran taliin bu haksızlığını tasrih etmek lâzımgelir. Ve bu da istenirse pek âlâ kabildir..

Çelebi — İstenmiyor mu?

Filesof — Bu, mukbil ile sefilin sesleri ayni kuvvette çıktığı zaman istenir... Buna ise daha vakit vardır. Müstebitlerin taçlarını boyunlarına geçiren zaman saati gelince bu müzmin ve elim meseleyi de halledecek ve buna hiçbir kuvvet mâni olamıyacaktır. Kıvamı hulûlünde umumî kuvvetin hususî kuvvetleri daima tepeliyeceklerini düşünemiyenlerin gafletlerine acırır.. Müstakbel hükûmet şekilleri

(Bitmedi)

Doktorların hay siyet divanında

Tevfik Salim paşa hakkında da divana müracaat edilmiş

Etibba odası haysiyet divanı dün saat ikide toplanmıştır!

Doktorlar Izzet Şadan B. in Istanbul seririyatında erken bunama hakkında çıkan yazısı üzerine divanı haysiyete müracaat eden doktor Fahrettin Kerim B. ile Izzet Şadan B. in malûmatlarına müracaat etmişler ve yazılar tetkik edilmiştir.

Bundan başka Tevfik Salim paşa ile rontken mütehassısı Hüseyin Kenan B. arasındaki mesele de görüşülmüştür. Bu mesele şudur:

Bir konsültasyon esnasında Tevfik Salim paşa bir kısım doktorlar aleyhinde bulunmuş, bunun üzerine rontken mütehassısı Hüseyin Kenan B. paşanın sarfettiği bu sözlerden dolayı haysiyet divanına verilmesini teklif etmiş ve bu teklif kabul edilerek divana müracaat edilmiştir.

Dünkü içtimada bu mesele de tetkik olunmuştur. Yalnız içtima gizli olduğu için görüşülen meselelerin neticeleri hakkında malûman verilmemiştir.

Inhisarlarda:

Çekoslovakya ve tütünlerimiz

Çekoslovakya rejisi memleketimiz 929 ve 930 mahsulünden mühim miktarda tütün satın almak istemektedir. Fakat Çeklerin bu sene koyduğu şerait ağır olduğundan talep tüccarı hiç memnun etmemiştir.

Tütün inhisarı baş mürakipliği

Müskirat inhisar idaresi baş mürakipliğine 500 lira ücretle sabık kibrit inhisarı umum müdürü Tahir Kevkep Bey tayin edilmiştir.

Bir dairede

15 bin liralık bir ihtilâs!

Tütün inhisar idaresinin Ağunya memurluğunda mühim bir suistimal meydana çıkarılmıştır. Duyduğumuza göre Ağunya muhasebecisi Lütfü bey muhtelif aylarda kasadan para almiya başlamış ¡bu suretle 15000 lirayı zimmetine geçirmiştir. Lütfü B. müddeiumumilikçe tevkif edilmiştir.

Adliyede:

Bir casusluk maznunu hakkında tahkikat yapılıyor

Ecnebî bir devlet hesabına casusluk yapmakla maznun Ali Can isminde biri yakalanmıştır. Ali Canın Türküstanlı olduğu, irandan şehrimize sahte pasaportla geldiği, üzerinde cürmünü te'yit eder bazı evrak bulunduğu söylenmektedir.

Ali Can, adliyeye teslim edilmiş, tevkifaneye gönderilmiştir. Tahkikata müstantiklik, vaziyet etmiştir.

Kara Ali davasında şahitler dinlenildi

Kara Ali çetesinin muhakemesine dün sabah Istanbul ağır ceza mahkemesinde devam olunmuştur. Mahkeme, dün 11 şahit dinlemiştir. Diğer bazı şahitlerin celbi için muhakeme başka güne bırakılmıştır.

"Rüstemiye,, vapurunda ölenlerin ahşası tahlil edilecek

"Rüstemiye,, vapurunda zehirlenme mi, yoksa Dank hastalığı dolayısile mi vukua geldiği münakaşayı mucibolan ölüm hadiseleri hakkındaki tahkikatı yapan izmir adliyesi, bu meseleyi Tıbbıadlinin tetkikine havale etmişti. Bu hususta Tıbbıadliye bir tezkere gönderilmiş, fakat ölenlerin tahlil edilecek ahşası henüz gelmemiştir. Bunlar gelince, tahlil yapılacaktır. Maamafih, on beş yirmi günden evvel netice belli olamıyacaktır.

Bir cerh davasında karar

Kendisini parmaklarından yaraladığı iddiasile Muzaffer isminde birisi aleyhine dava açan motörcü Dimitrinin davası Istanbul ikinci ceza mahkemesinde görülmüştür. Mahkeme, cürmü sabit görmüş, ancak daha evvel davacının da maznuna taş atmağa teşebbüs ettiğini nazarı dikkate alarak, tenzilen 7 ay hapis cezası vermiştir. On lira tedavi ücretile mecruhun tedavi esnasında işinden kalmasından dolayı 20 lira, maznundan alınarak davacıya verilecektir.

Güzel sanatlar birliğinde

Dün akşam güzel bir musiki müsameresi verildi

Dün güzel sanatlar birliğinde bir müsamere verilmiştir. Müsamereye Mebrure Hurşit H. ın "Karımı ben öldürdüm,, adlı hikâyesile başlanmıştır.

Izzet Nezih B.

Mebrure Hurşit H. hikâyesini bizzat okumuştur.

Genç şair Yaşar Nabi B. bir şiir okudu. Güzin Izzet hanımın solosu, Izzet Nezih ve Afif Besim Beyler (Hendel) in piyano ve keman için yazdığı sonat ile Paganini'nin keman için hazırladığı konsertini muvaffakiyetle çaldılar. San'atkârları muvaffakiyetlerinden dolayı tebrik ederiz.

Belediyede

HUSUSÎ MUHASEBE HESAPLARI DEVREDİLİYOR

Hususî muhasebe müdürü Cemal B. dün belediyeye giderek hesapları devretmiştir. Muhasebei hususiye memurlarından bir kısmı da yarından itibaren belediyedeki muhasebe dairesinde çalışmağa başlıyacaklardır.

Belediye 36 nahiye merkezinde birer tahsil şubesi açmıya karar vermiştir, beşer aylık bütçede bu şubelerin tahsisatı bulunduğu için bu şubeler derhal teşkil olunacak, açıkta kalan muhasebei hususiye memurları bu şubelere tayin edileceklerdir. Yalnız bu şubelerin şimdilik 26 sı açılacaktır.

Muhasebei hususiyenin tahsil şubeleri lağvedilmiştir yalnız açılacak şubelerde vilâyet ve belediyenin vergileri tahsil edilecektir.

YÜZDE BEŞLER İADE EDİLİYOR

Eylûlden beri bütün belediye memurlarından yüzde beş namile bir para kesilmekte idi. Beş aylık bütçe ile birlikte bu kesilen paraların da iadesi bildirilmiştir.

Bundan başka bazı memurların barem farkları da verilecektir.

KADIKÖYÜNE TRAMVAY HATTI NE VAKİT YAPILACAK?

Üsküdar tramvayları şirketinin heyeti umumiyesi 31 martta toplanacaktır. Bu içtimada şirketin yeni sene faaliyetleri tesbit edilecektir.

Şirket erkânından birisi dün şunları söylemiştir: "Hattın Kadıköyüne temdidi ve yeni arabalar getirilmesi için üç şirket ile değil, altı şirketle müzakere edilmektedir. Bu şirketlerin yeni teklifleri pahalı görüldüğü için biz bunları kabul etmedik. Mukabil tekliflerde bulunduk. Yakın bir zamanda bu müzakereler neticelendirilecektir. Kadıköyüne hat temdidi fikrinden vazgeçilmiş değildir, ergeç bu proje tatbik edilecektir.,,

Tıp Fakültesinde

Pazar günü yapılacak müderrisler içtimaı çok hararetli olacak

Tevfik Salim Pş. müderris mi, yoksa muallim mi seçildi ?

Dünkü refiklerimizden biri tekrar tıp fakültesi müderrisliğine intihap edilen Tevfik Salim Paşanın intihabında sülüsan ekseriyet temin edilemediği için kendisinin fakülteye ancak muavin sıfatile girebileceğini, Tevfik Salim Paşanın üç sene evel müderris iken şimdi muavin olmasının gayri kanunî addedildiğini yazıyordu. Tahkikatımız bu haberin doğru olmadığını göstermektedir. Bize söylendiğine göre Tevfik Salim Paşa fakülte meclisinde 25 reyle müderrisliğe intihap edilmiş, mecliste mevcut müderris adedi 35 olduğuna göre sülüsanı ekseriyet temin edilmiştir.

Tevfik Salim Pş. dün bu hususta demiştir ki:

— İntihap hakkında henüz bana resmî bir iş'arda bulunulmamakla beraber meclisin beni muallim değil müderris olarak seçitiğini zannediyorum. Esasen evelce müderris bulunduğuma göre şimdi mualilm olmaklığıma tabii imkân yoktur. „

FİZYOLOJİ KİTABI MESELESİ ETRAFINDA YAZILAR MI VAR?

Rasim Ali B. in yazdığı ve birçok münakaşaları davet eden fizyoloji kitabı meselesini tetkik eden komisyon tarafından hazırlanan raporun tıp fakültesi riyasetine verildiğini yazmıştık. Meclis bu kitabın ilmî kıymeti olmadığı ve neşre şayan görülmediği noktasında karar kıldığına da evelce yazılmıştı. Bu rapor fakülte meclisinin çok hararetli ve münakaşalı olacağı tahmin edilen pazar günkü içtimaında müzakere edilecektir.

Ortada dolaşan rivayetlere göre rapordan sonra tıp müderrisleri arasında iki parti vücude gelmiştir. Bir taraf komisyonun kararını muvafık ve fakültenin şerefi noktai nazarından zarurî bulmakta, diğer taraf ise bunu bir parti meselesi addederek kararın aleyhinde bulunmaktadır.

Yine ayni rivayetlere göre bu karar fakülte müderrisleri arasında eskiden beri mevcut şiddetli ihtilâfı tekrar tebarüz ettirmiştir. Rasim Ali Beye taraftar ve komisyon kararının aleyhinde bulunanlar bir iki istisna ile fakülte reisliği intihabatında akalliyette kalan müderrislerdir. Kitabın ilmî kıymeti olmadığı mütaleasında bulunanlar ekseriyeti teşkil ettiğinden fakülte meclisinin komisyonun verdiği kararı tasdik edeceğine muhakkak nazarile bakılmaktadır. Hatta mecliste Rasim Ali Beyin istifaya davet edilmesi veya uhdesindeki muallimlik kürsüsü diğer bir dersle tevhit edilerek fakülteden uzaklaştırılması bile mevzubahsolamktadır. Bu kararın verilmesi için mecliste sülüsanı ekseriyetin temini lâzım gelmektedir.

...in vereceği kar... komisyon raporunu tasdikten ibaret kalırsa mesele nisbeten yatışmış olacaktır. Fakat meclis Rasim Ali Beyi her hangi bir şekilde fakülteden uzaklaştırır tarzda bir karar verirse meselenin darülfünun divanına intikal etmesi icap etmektedir.

Bu takdirde meseleyi tetkik için toplanacak olan divanda yeniden hararetli müzakereler cereyan edeceği muhakkak görülmektedir. Çünkü rivayetlere bakılırsa bilhassa hukuk fakültesi profesörleri tıp fakültesinde, son zamanlarda hat bir şekil alan ihtilâfı ve tesanütsüzlüğü memnuniyetsizlikle karşılamaktadırlar. Hukuk müderrisrisilerinden birçoğu darülfünun ailesinden bir zatın yazdığı eserin gazete sütunlarında değil müderrisler arasında ve gürültüsüzce tenkit edilmesini istemekte, aksi hareketin darülfünunun ilmî iktidarına karşı umumî bir emniyetsizlik tevlit edeceği mütaleasında bulunmaktadırlar. Bu itibarla (bu nasıl kitap) meselesinin divanda müzakeresi esnasında bu müderrislerin reylerini Rasim Ali B. lehine istimal etmelerine muhakkak nazarile bakılmaktadır. Darülfünunun en salâhiyettar bir rüknünün (fizyoloji) kitabının ifadesinde komisyonun aksine olarak hiç bir bozukluk görmediğine, filvaki ifadesi biraz muğlak olmakla beraber bunun ilmî bir eserin kıymetini tenkis edemiyeceği fikrinde olduğuna göre mesele divana intikal edince vaziyetin ne olacağı şayanı dikkat görülmektedir.

Ziraat odasında:

Ziraat sergisi Taksim bahçesinde açılacak

Ziraat odası idare heyeti dün saat ikide ziraat müdüriyetinde fevkalâde bir içtima yapmış, mayısta açılacak olan sergi hakkında yeni kararlar vermiştir.

Bahçivanlık ve tavukçuluk sergisi Taksim bahçesinde açılacaktır. Galatasaray lisesi bahçesinden vazgeçilmiştir. Sergi 22 mayıs cuma günü açılacak üç gün açık bulundurulacaktır. Her türlü kümes hayvanatı, ve çiçekçilik ve bahçivanlığa ait nümuneler teşhir edeceklerden ücret alınmıyacaktır. Yalnız satışlarından ziraat odası için yüzde 10 nisbetinde bir hisse alınacaktır.

Bahçeye girecek büyük ziyaretçiler den 10 kuruş, küçüklerden 5 kuruş, grup halinde gelecek mektep talebelerinden beşer kuruş alınacaktır. Sergi talimatnamesi basılmaktadır. Yakında her istiyene gönderilecektir.

İdare heyeti dünkü içtimaında Peştede 20 martta açılacak olan ziraat ve hayvanat sergisi komiserliğinden gelen bir mektubu da okunmuştur. Bu mektupla Istanbul ziraat odası da sergiye davet edilmiştir. Odanın tahsisatı olmadığı için bu davete icabet edemiyecektir. Mektup İktısat vekâletine gönderilecektir.

Peştede Türkiye şehbenderliği Istanbuldaki sergi hakkında malûmat istemiştir. Bu malûmatın gönderilmesi de kabul edilmiştir.

Dünkü içtimada bir kısım azalar hazır bulunamamıştır. Bu azaların aylardanberi içtimaa gelmedikleri de anlaşıldığı için istifaya davet edilmelerine karar verilmiştir. İçtima bitmiştir.

Ziraat odasının içtimaından sonra, ziraat mektebi mezunları da toplanmışlardır. Bu içtimada ziraat mektepleri mezunları isimli bir cemiyet teşkili meselesi görüşülmüş, Ankaradaki cemiyetin bir şubesi olarak bir cemiyet teşkiline karar verilmiştir.

Gümrüklerde:

Tarla farelerini öldürmeğe yarıyan tabancalar

Tarla farelerinin itlâfına yarıyan Hora tabancalarının Trakyada çiftçiye çok faydalı olduğu görülmüş ve ziraî aletlerden addedilerek gümrük resminden istisna edilmiştir.

Tatbikine başlanan ticaret muahedeleri

Bulgar hükûmetile yapılan ticaret ve seyrisefain muahedesile, Romanya ile yapılan ikamet ve ticaret protokolunun meriyet mevkiine girdiği ticaret odasına bildirilmiştir.

San'at müsabakamız

Parasız Tablo!

Üç gündür VAKIT okuyucularına istifadeli bir müsabaka tertip etmiş bulunuyoruz.

Müstakil ressam ve heykeltıraşların Beyoğlunda İstiklâl caddesinde 310 numarada bir sergi açtıkları malûmdur. Takdim ettiğimiz kuponla sergiye gidecek olan okuyucularımız bu kuponu göstererek yüzde elli tenzilâtla yani on kuruşla girebilecekler ve içerdeki beğendikleri bir tabloyu parasız almak ihtimalini de kazanmış olacaklardır. Bu da şu suretle olacaktır.

Kupon sahibi, esasen hepsinin üzerinde numara olan tablolardan en beğendiğinin numarasını kupona, adresile beraber yazacak ve sergide bulunan (Vakıt müsabaka) kutusuna atacaktır.

Sergi kapandığı zaman toplana kuponlar tasnif edilecek ve en çok beğenilmiş olan tabloya rey verenler arasında kur'a çekilecektir. Kur'anın isabet ettiği okuyucumuza (VAKIT) o tabloyu hediye edecektir. Bu tabloların kıymetleri 150 ile 300 lira arasındadır.

Kupon

VAKTin Tablo Musabakası

(Müstakil Ressamlar Sergisi)

Adres:.....

.....

.....

Beğenilen tablonun umarası

.....

Çizgilerle fikirler : *Hayatın müşkülâtı*

Hayatın müşkülâtı yüzünden hayatlarına nihayet verenler, çürük kafalı çürük kalpli, çürük seciyeli insanlardır.

Sağlam kafalı, sağlam kalpli ve sağlam seciyeli insanlar hayatın müşkülâtını ezerler ve teshir ederler.

Bunlar talie boyun eğmezler. talilerini kendileri yaratırlar.

GÜNÜN İŞARETLERİ

İnkılâbın acemî ikmal bölükleri

"— On sekiz yaşta ve daha yüksek yaşta rey sahibi bütün gençleri fırkamızın azası olarak görmek isteriz. Henüz bu yaşa girmiyenleri aza namzedi telâkki etmek ve onları buna göre hazırlamak lâzımdır. Fırkamızın yüksek mefkûresini ve programının esaslarını bütün vatandaşlara anlatmalıdır.,,

Gazi Mustafa Kemal
—Konya nutkundan:

Demokrasi bir taraftan adet meselesidir. Adedin kuvvetini kim inkâr eder. Fakat adetten daha kuvvetli, adede ruh veren, adedi bedenleştiren adedin kendini bilmesidir. Bunun içindir ki Sovyet ihtilâlindenberi genç bir komünist teşekkülü çığlaşmaktadır. 91) denberi sekiz milyon çocuk Sovyet terbiyesi, Sovyet kültürü ile ileriye doğru hazırlanmaktadır. Çarlıktan muaddel adamların yerine çarlığı, çarlığın terbiyesini görmemiş genç insanları yerleştirmek inkılâpçı Rusyanın hedefidir.

Faşist İtalya ayni yolda. Musolini gözlerini Faşist çocuklara dikmiş yarının mimarisini onların omuzlarında kurmak istiyor.

Faşist siyaseti, Faşist terbiyesi, komünist hareketi komünist terbiyesi takip ediyor.

Bütün siyasî ve içtimaî hareketlerin genç kütlelerle uğraşması gayet tabiîdir.

* * *

Türk inkılâbı yaşamak için adede muhtaçtır. Bu adet biribirile cemedilemez, biribirile imtizaç edemez ayrı, ayrı cinslerin bir toplantısı olursa geçen devirlerin inkılâpçılarından farkımız kalmaz. 908 inkılâpçıları ayrı yolda kaldılar ve yollarını şaşırdılar çünkü onlar istediklerini vuzuhla söyliyebilen insanlar değildi.

Bir tarafta müslümanlığa dönmek istiyen ittihatçılar görürdünüz.

Öte tarafta Turancılık İttihat ve terakki merkezi umumisinde bağdaş kurardı.

Büyük harp başladığı zaman:

"— Biz Fransızlarla nasıl harbederiz. Onlar bizim veliyinimetimiz!„ diye cek kadar ruhları emperyalist pazarlarında bir esir gibi dolaşan insanlar da bu adamlarla biz ve bize oturuyorlardı.

Halbuki biz, bugünkü adetten ziyade yarınki adede, ve yarınki adedin olgun ruhuna güveniyoruz.

Fesi bilmiyen, fesi gördüğü zaman karnavalı hatırlıyan, medreseden peri hikyesi gibi bahseden, eski harfleri hiyeroğlifin yanında gören gençten bahsediyorum.

Bu genci hazırlamak, Bu genci 18 yaşından itibaren inkılâp bölüklerinin kadrolarına sokmak lâzımdır. 18 yaşından küçükler için de bir acemi ikmal devresi açılabilir. Çünkü on sekizinde kiler, on sekizinden küçüklere inkılâp namına söyliyeceğimiz çok şeyler var.

Türk inkılâbı programını hayattan aldı ve artık inkılâpçı olmak için inkılâbın kültürünü taşımak lâzım. Genç inkılâp bölüklerinin saflarına girecek gençler şunları bilecektir:

1 — İstiklâl harbi, bu harbin beynelmilel ahlâkî kıymet.

2 — Din devletinin dünyaya nasıl geçtiğini.

3 — Kadın hukukunun geçirdiği inkişafı.

4 — Derebeylikle inkılâbın yaptığı mücadeleyi.

5 — Türk demokrasisinin nasıl emperyalizmle döğüşe, döğüşe doğduğunu.

6 — Müstakil memleketle yarı müstemleke ve tam müstemlekelerin (Lozan Sevr) arasındaki farkı..

7 — Türkiyenin kurtuluşu için devletçiliğin bir zaruret olduğunu.

8 — İmparatorluğun başımıza yığdığı rezaletlerden bu memleketi kurtarmak ve muasır bir memleket kurmak için feragtin bize bir din olduğunu..

Genç halkçılar bu fikir merhalesinden geçerek inkılâbın acemi ikmal bölüklerinden ileriye geçerler.

Sadri Etem

Cemiyet hayatı

Tanıştırmak

İki yabancı birbirine nasıl takdim edilmelidir ?

Cemiyet hayatı, insanı bir takım usuller dahilinde harekete mecbur eder.

Bu usuller, adabı muaşeret kaideleri ismi altında ve kitaplar halinde neşredilmiştir.

Fakat senelerle beraber âdetler de, insanlar gibi değişmektedir. Halbuki elimizdeki kaideler eskidir, eski hayatın tarzına göredir.

Bunu düşünen gazetemiz her gün, yeni yeni âdetlerin, ve değişenlerin doğurduğu yeni usulleri gayet kısa ve açık bir üslûpla neşredecektir.

Maksadımız, hiçbir vakit yeni bir usul koymak iddiası değildir. Sadece, esasen büyük bir ekseriyetin eski ve köhne kaideler aleyhine olarak tatbikine başladığı usulleri buraya nakledeceğiz.

Bu meyanda takdim, el öpme moda, dans, kitaplar, seyahat gibi umumî ve hususî şeylerden de bahsedeceğiz.

TAKDİM

Bir ev sahibinin, misafirlerini biribirine takdim ederken, onların cemiyet içindeki en galip sıfatlarını da söylemesi lâzımdır.

Biribirlerinin yalnız isimlerini bilen iki kişinin konuşurken ne kadar çekineceklerini ve, sıkılacaklarını düşününüz.

Eğer takdim edeceğiniz kimse hiç bir işle meşgul değilse, gene bir şey bulup söyleyiniz. Yanlış mı söylediniz? zararı yok. O zat vaziyeti düzeltir, mükâleme başlamış olur.

Esasen matlup ta budur.

" Muhterem üstat „

Bir şahsın sıfatı ve unvanı yalnız takdim edildiği zaman söylenebilir. Görüşürken sakın:

— Ne buyrulur reis bey?

— Öyle değil mi vekil beyfendi hazretleri?

Demeyiniz. Sadece (beyfendi) yahut (efendim) demek yetişir.

Bilhassa, bir profesör, muharrir, san'atkâr hakkında hiçbir zaman (muhterem üstat) sıfatını kullanmayınız.

Bunu söylemek alelâde bir ruh taşın dığına delâlet eder. Esasen buna muhatap olan da sıkılır. Eğer genç bir kimse ise, bu onu ihtiyarlatır, ihtiyar birisi ise onun artık hırs ve hevesi kalmamıştır. (Muhterem üstat) sıfatından yalnız sathî san'atkârlar hoşlanır, hoş bu takdirde bu sıfat biraz da istihza manasını taşıyor demektir ki, doğru bir şey değildir.

Darülbedayi Temsilleri

Bugün matine saat 15,30 da ve süvare saat 21,30 da

Kız kardeşim ve ben

İSTANBUL BELEDİYESİ DARÜLBEDAYİ

komedi 3 perde

Yazan; Loüis Verneil veGorges Berr

Nakleden ; Mebrure Hurşit H.

Kişe hergün saat 13 ten itibaren açıktır
Altı yaşından aşağı olan çocuklar tiyatroya kabul olunmaz

GÜNÜN SİYASETİ

İşsizlik derdi

Büyük harp milyonlarca kimsenin telef olmasına sebebiyet verirken ve dünya yüzündeki işçi miktarını azaltırken, diğer taraftan müstehlik miktarını da azaltmış ve birçok faaliyet menbalarını kurutarak "iş„ hayatına şiddetli bir tekme vurmuştur. Bugünkü günde cihanın hemen bütün memleketlerinde eli boğründe ve karnı zil çalarak dolaşan milyonlarca halk vardır. Bu işsiz tabakasının günden güne ziyadeleşmesi karşısında iktısatçılar şaşırmakta ve hiç bir çare tasavvur edememektedirler.

* * *

İşsizlik en ziyade tesirini gösterdiği memleketler büyük harpten evvel sanayii en ileri gitmiş olan memleketlerdir. İngiltere bunların başında bulunuyor. Muhafazakâr hükûmet amelenin iş bulabilmesi için boş yere çalıştıktan sonra bu işteki muvaffakıyetsizlik neticesi olarak yuvarlandı. Yerine geçen amele fırkası hükûmetine gelince iki senedir. Sarfettiği mesai boşa gitti. Nihayet mesai nezareti memurları ay da birer gündeliğini işsizlere terketmekten başka bir çare bulamadılar.

* * *

En çok amelesi olan millet Rusyadır. Bugün milyonlarca Rus iaşelerini ellerinin emeği olan işten beklemektedirler. Umum cihanda görülen işsizlik buhranı nı tevlit edecek şerait fazlasile Rusyada mevcuttür. Halbuki sovyet şurâları milyonlarca kola iş temin etmenin çaresini buluyor. Orada herkes çalışıyor ve herkes ekmeğini yiye biliyor. Hayat şartlarının fevkalâde iyi olmadığı ileri sürülmesin. Çünkü aç kalarak dilenmeğe mahkûm olmaktan ise az bir refah ile ekmeğini tedarik etmek efdaldır.

* * *

İşsizlik derdinin devasını arayan iktısatcılar Rus dumpingiyle mücadeleye vakıf fikir edeceklerine, Sovyet usulü ile ingiliz buhranını tevlit eden tarzı mukayese etseler ve ikisinin ortasında mütevassıt bir şekil vücuda getirseler beşeriyete daha fazla hizmet etmiş olurlar.

M. Goyuc

Glaxo

Güzel ve gürbüz yavrular yetiştirir

Memleket haberleri

Adanada

Bir Türk kadını tanassur mu etmiş?

Yeni Adana gazetesinde okuduğumuza göre Adanada, Amerikan mektebi muallimlerinden bir Türk hanımının tanassur ettiği dedikodu şeklinde söylenmektedir. Buna sebep olarak da hanımın Amerikan mektebinden mezun olduğu halde 24 liray gibi cüz'î bir aylık mukabilinde ecnebî mektepte muallimliği tercih etmesi ve hep vaktini mektepte geçirmesidir. Mamafih keyfiyet hanıma sorulduğu vakit "Dedikodular asılsızdır„ demiş ve:

— Ben Hazreti Muhammet ile İsayı mukayese edebilecek adam mıyım? incili okudum ve çok yüksek buldum, diye ilâve etmiştir.

Sabık Cebelibereket valisi hakkında

Mahallinden bildirildiğine göre Dahiliye vekâleti emrine alınmış olan sabık Cebelibereket valisi Bahaeddin B. memurin kanunu mucibince tasfiyeye tâbi tutulmuştur.

İzmirde bir piyes menedildi

İzmirden gelen bir habere göre Muhlis Sabahaddin Beyin (Menemen) irticaı hakkında hazırladığı bir piyesin oynanması izmir polis müdürlüğü ve müddei umumîlikçe menedilmiştir.

GELİŞİ GÜZEL

Köpoğlu

Bu müstehcen küfrü bu fıkranın başında görüp te hayret etmeyiniz. Bizim malımız değildir. Yeni çıkan ve fırsat düşürdükçe dört bir tarafa nezahet ve terbiye dersi veren bir gazetede Celâl Nuri B. tarafından tavsifî bir sıfat olarak kullanılmış bir kelimedir. Bu kelimeyi içtimaî makalelere sokmak hüsusunu ilk defa olarak düşünen bu kalem sahibine hayran olmamak mümkün değil...

Seyyahların dilekleri

Evvelki gün Karacaahmet mezarlığını ziyaret eden Amerikalı seyyahlar:

— Burası insan mezarlığı mı, karga kabristanı mı? diye soğuk bir şekilde eğlenmişler... Bundan bir müddet evvel de başka seyyahlar "aman mezarlık selvilerini kesmeyin!„ demişler. Şehirlerimizi seyyahların arzusuna göre tanzim etmeğe kalkışırsak galiba Hotanto'ya döneceğiz.

Topln İğne

Gelenler, gidenler

Bankalar konsorsiyomu reisi Nurullah Esat B. Ankaraya gitmiştir.

Alman darülfünun talebelerinden mürekkep bir grup dünkü konvansiyonelle şehrimize gelmiştir. Talebeler bir hafta şehrimizde kalacaklardır.

Dünyanın en büyük tenoru
Richard Tauber Elyevm
Majik Sinemasında
Franz Leharın en güzel eseri olup sahnede bizzat göründüğü
NEŞELER DIYARI
filiminde büyük muvaffakiyet kazanıyor.
RICHARD TAUBER bu muazzam ve zengin mizansenli eserin muhtevi olduğu lâtif şarkıları o kadar güzel taganni ediyor ki kendisi tiyatroda olduğu gibi kemali tehalikle alkışlanıyor.

Mağazanızın Camekânlarını iyi Tenvir Ediniz!

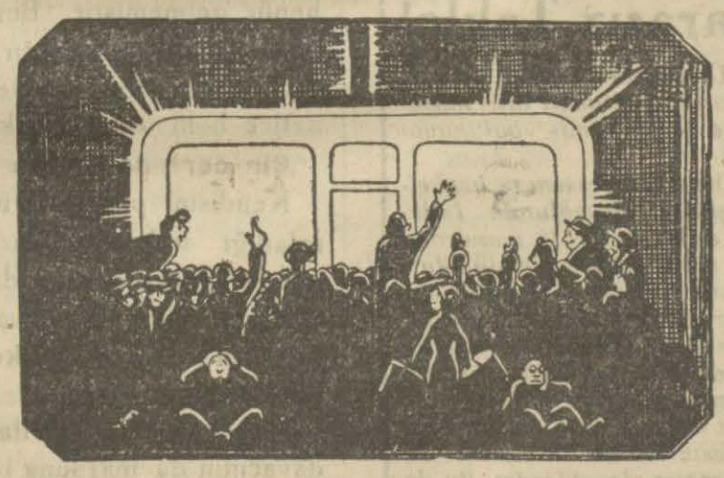

Ziya Halkı ve Müşteriyi Celbeder
SATIYE
Bedava olarak size icap eden izahatı verir, mühendisleri keşifname tanzim eder.

Bican Efendi ve rüfekası : *Berberlerin cuma tatili*

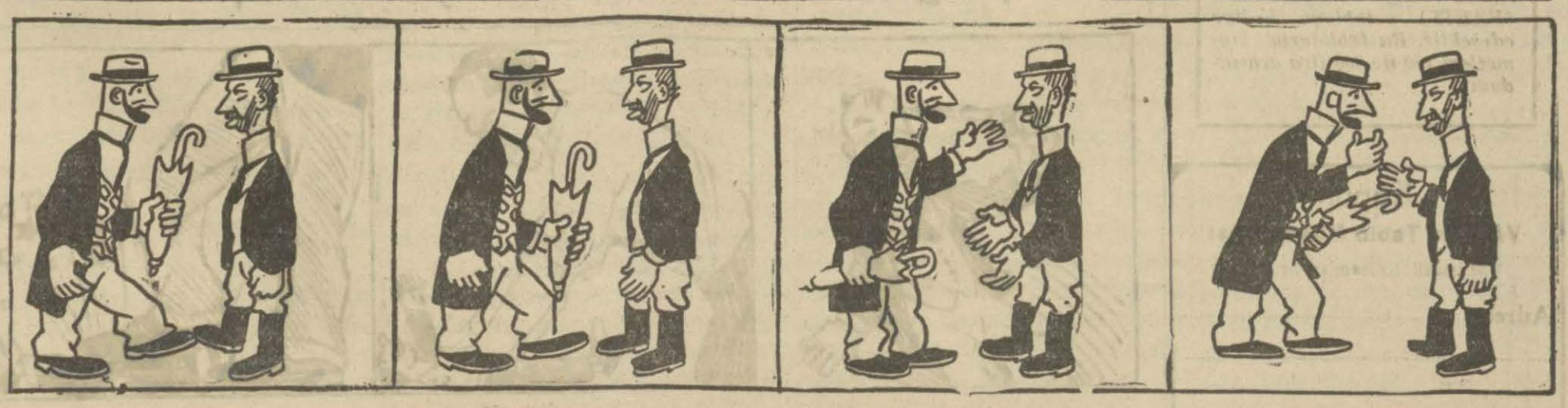

Bican Ef. — Ne o hazretı bune hal?

Maruf B. — Efendim, dalgınlık! Bugün berberlerin kapıyacağını bilmiyordum. Ondan böyle oldu.

Bican Ef. — Ya? Bak sakallı olmanın bu faydası var...

Maruf B. — Ah, şu cuma günleri bu berberler dükkânlarını kapadıkları gibi öteki berberler de çenelerini kapasalar..

Mazi Ve Toprak Olan Büyük Kıymetler

Memleketin genç ve orijinal muharriri Ömer Seyfettin bundan 11 sene evvel ölmüştü, bu hazin ölümün bugün yıl dönümüdür

Omer Seyfettin için

Evvelâ kalemimin ucuna "Zavallı Ömer„ terkibi geldi. Sonra çok samimî olan bu kalp sözünün üstüne şuurun aydınlığı düşünce, utandım. Ona bir merhametsizlik etmiş gibi içim sızladı. Evet, o büyük adın zavallı sıfatile birleşmesine imkân yoktur.

Hafızamda, gönlümde Ömer, bir türlü mazi olamıyor. Dilim öldü der, aklım buna inanırken, hissim inkârla hırçınlaşıyor ve: "Hiç o ölürmü?....„ Diye haykırıyor.

Onun bende kaç türlü intibaı var!.. San'atkâr Ömer, dost Ömer, meslektaş Ömer.... Öyle sanıyorum ki her cephede ayni şahsiyetle onun kadar değişiksiz görünen pek az adam vardır. San'atkâr Ömer, şan Ömer, kendini okuyan yine derin bir sahife idi.

Onu yakından tanıyanlar,— birkaç kişi müstesna — hikâyeciyi şen ve gamdan başka her lezzeti tatmış bir bahtiyar sanırlar. Fakat öyle değildi. Ömerin neşesi gerçektir. Onun bulunduğu bir mecliste kahkahadan durulmazdı. Başkalarını gıdıklıyan keskin zekâsile ortalığı sarsar, güldüre güldüre aşinalarını kırıp geçirirdi. Ama, onu böyle "hiffete„ sevkeden derin, amrazî bir ıstıraptı ve öyle sanıyorum ki Ömer, bir az da o iç yarasındaki acıyı unutmak için neş'e klorforumunu kullanıyordu.

Yukarıda Ömer için zavallı sıfatını kullanmak isterken duyduğum elemi kaydetmiştim. Zavallı o değildi. Zavallı biziz, ki onu genç yaşında, daha birçok eserler verecek bir zamanda parlak bir zeval güneşi gibi kaybettik.

Ömer Seyfettin, belki muhitin nankörlüğüne kurban olacak ve sade aşinalarının hafızalarında yaşıyacaktır Bereket versin onun kıymetli arkadaşı Ali Canip, bir mezara beslenmesi kabil olan bütün bağlanışların en ûlvisini gösterdi. Eserlerini topladı, neşretti ve hâlâ da bu yolda çalışmaktadır.. Hatta gazetelerde görülen "yıl dönüm„ leri de onun ikazının mahsulüdür. Halbuki Ömer hiç de vefalı bir dost değildi. Zaten onun itiyatları da yoktu demek pek hatalı bir hüküm olmaz. Ömer, her gün başka, her saat, hatta her dakika başka bir adam, başka bir şahsiyetti. Şimdi. Milliyet ve Türkçülükteki sonra kızıl der, biraz evel muzir saydığı bir kanaate biraz sonra faydalı diye iman ederdi. Milliyet ve trükçülükteki sebat hayretle karşılansa yeridir.

Ömerin san'atı hakkında ben, bir şey söylemek istemiyorum. Hocam Ali Canip elbette bu noktayı çok daha iyi ve daha ihatalı bir kalemle izah edecektir. Yalnız şu kadarını söylemekten kendimi alamıyacağım; edebiyatı cedide denberi onun kadar "Cihanî„ bir şahsiyetimiz yetişmemiştir. Üslûbunda yüksek bir kıymet yoktur. Fakat o düşünüşü harikası neslimizden hiç bir dimağa nasip olmamıştır. Yeni hikâyeciler hatta anaçlamış kalemler üzerindeki tesirini görmek için ise pertavsız kullanmağa bile lüzum kalmaz.

Bir ölüm karşısında tabiî sayılan elem hissinden bu yazıda eser bulmayınca şaşmayınız. Asıl beni ona acır görürseniz hayret hakkınızdır. Kimin kime acımasını istiyorsunuz?... Ben ona fatihalar okuyan bir ölü, o mezarından yaşıyanlara hükmeden bir "lâyemut„....

SEYYAH

Ömer Seyfettin son günlerini nasıl geçirmişti? Ali Canip B. anlatıyor :

Ömer Seyfettin merhum

[Ömer, 1884 te doğmuş, 1903 te mektebi harbiyeden mülâzimlikle çıkmış, Balkan harbine iştirak etmiş sonra askerlikten istifa ederek muharrirlik, muallimlik yapmıştı. 1920 de hastalanan ve mütemadiyen başından şikâyet eden bu kıymetli muharrir ayni senenin bir cumartesi gününde fakülte hastanesinde ve büyük bir hezeyan içinde hayata gözlerini yumdu. Eserleri Fransızca, Almanca ve Macarcaya naklolunmuştur.]

6 mart 1920 cumartesi günü, Türk edebiyatı için meş'um bir tarihtir. Çünkü o gün bu millet, küçük hikâye yazmakta yekta bir evlâdını kaybetti. Unutmamalı ki bu kaybolan zekâ edebî lisandaki cereyanın meş'alekeşiydi. Yeni lisan unvanı altında, arapça acemce kaidelerden kurtulmuş güzel Türkçeyi ilk defa tahayyül eden odur, ve hiç şüphesiz ki bu tahayyülü pek zengin nümunelerle, büyük bir zevk ve kudretle ilk tahakkuk ettiren gene ken disidir. Ömer Seyfeddinin vefatı münasebetile bundan dokuz sene evvel bir mecmuaya yazdığı mütaleanamesin de üstat Hüseyin Rahminin dediği gibi: "Ömer Seyfeddin ile Türk hikâyeciliğinin pek feyizli bir istikbali üful etti.„ Yarabbi, o ne canlı bir gençti, o ne neş'eli ve velût kalemdi...

* * *

Şimdiye kadar Ömer Seyfeddin hakkında muhtelif zamanlarda muhtelif gazete ve risalelere çok şey yazdım. Burada bunları tekrar etmekten ziyade, hâlâ bir muamma olmaktan kurtulmıyan ölümü hakkında malûmat vermeyi faydalı buluyorum; hatıra defterimden ona ait olan şu satırları çıkarıyorum:

Pazartesi, 23 şubat 1920 — Dün gece Ömer bizde idi. Mektepte hastalanmış. Anneme: "Hanım teyze, Canip gibi ben de sıtmaya tutuldum galiba, başım ağrıyor„ diye şikâyet etti. Annem: "Ah evlâdım, mevsim kış, sokaklarda geç kalıyorsun, kendini üşütüyorsun, dur sana ıhlamur kaynatayım. İç, erkence yat„ dedi. Ömer hakikaten hasta. Bize geldikçe geç vakte kadar oturur, kahkahalarla konuşurduk. Bu gece mütemadiyen: "başım başım, başım çok ağrıyor.„ dan başka bir şey söylemedi. Ihlamuru içti, ellişer santigramlık iki aspirin komprimesi aldı, hemen yattı. Bu sabah erkenden o evine, ben İstanbula işime indim. Geç vakit döndüm, kendisine uğradım. Yatağını sobalı oda sına sürüklemiş, yatmıştı: "nasılsın„ dedim, "Aman başım... Sanki çatlıyacak.. Ne oluyorum, bilmiyorum. "diye cevap verdi. Beraber bize gitmemizi teklif ettim.„ Yolda üşürüm de daha fazla hastalanırım„ diye reddetti.

Salı, 24 şubat 1920 — Erkenden Ömere gittim. Dün hemşiresine haber vermiştim. O da var. Bugün biraz nevşeli buldum. Şundan bundan konuştuk. Ben Kadıköyüne indim, komşumuz Doktor Hakkı Bey gelmiş, "nevralji„ demiş, ilâç vermiş. Tekrar geldim. Ömer: "İş berbat, dedi, nevralji imiş, ya çok sürerse.. biz çalışarak para kazanır adamlarız, mektep, gazete ne olacak.„ Ömerin hali malûm, her şeyi mübalâğalandırır. Hastalığı ehemmiyetli bir şey değil, fazla heyecana düşüyor. Kendisine bakmak için muvakkat bir hizmetçi tuttuk.

Çarşamba, — 25 şubat 1920 — Annemle beraber erkence Ömere gittik. Hastalığından korkuyor. Fazla heyecan gösteriyor. Teselli ettim. İstanbula inmek mecburiyetinde idim, vapurda Doktor Teyfik Rüştüye rasgeldim, halini anlattım, "çok şey, dedi, yarın Neşet Ömeri alır, beraber gelirim..„ Geç vakit döndüm. Akşam gazetesi almıştım, okudu, öteberi konuştuk, öyle sanıyorum ki hastalığı ehemmiyetli bir şey değil, bir iki güne kadar geçecek. Fakat kendisinde teheyyüç fazla.

Perşembe, 26 şubat 1920 — Ömer, hep öyle, başından şikâyet ediyor. Bu gün Köprülüzade Fuat geldi. Konuştuk, baktım: lâf olursa aldanıyor. Az çok neş'esi var.

Cuma, 27 şubat 1920 — Bugün hava pek güzel. Bulutsuz. Sabahleyin ikinci vapurla İstanbula indim. İşlerimi bitirdim. Çarçabuk döndüm. Ömere geldim. Biraz sonra Köprülüzade Fuat bacanağı binbaşı Cemal Beyle beraber geldiler. Konuştuk. Ömer artık başından şikâyet etmiyor: "geçti„ diyor. Fakat şimdi mütemadiyen ellerinin parmaklarını uğuşturuyor hizmetçiye bileklerini sıktırıyor, "aman parmaklarım, sanki damarlarım çatlıyacak. Geriliyor„ diye şikâyete başladı: "böyle olmaz, dedim Tevfik Rüştü Neşet Ömerle gelecekti. Galiba unuttu. Yarın biz gidelim!„ karar verdik.

Cumartesi, — 28 şubat 1920 — Bir araba tuttuk. İkimiz bindik Neşet Ömer Beyin evine gittik. Muayene etti. Omuz başlarını sıktı: "parmaklarınızın ağrısı fazlalaşıyor mu?„ diye sordu. "Evet cevabını alınca (nevralji ile karışık romatizma„ dedi. Reçete yazdı. İlâçları yaptırdık. Eve geldik. Bugün heyecanı gene fazlalaştı. Evde hizmetçiyi bileklerinin üstüne çıkarıyor, bütün ağırlığı ile bastırıyordu. Geç vakit hezeyanlara da başladı: "bu ev benim değil. Ben bahriyeliyim gibi geliyor. Ben buraya ne zaman geldim?„ gibi saçma sapan şeyler söylüyor.

Pazar, 29 şubat 1920 — Erkenden Ömere gittim. Hizmetçi söyledi: bu gece epeyce hezeyanlar göstermiş: ben gelmeden bir az evvel: "acaba hafızamı toplıyabilir miyim„ diye bir sayfalık bir şey yazmış. Okudum. Doğru: işte merak etme, bak her şeyi biliyorsun. Ah Ömer ah, bu senin heyecanın yok mu? her şeyi o yapıyor!„ dedim. Gece yarısına kadar annemle beraber bekledik. Hiç uyumadı: "Adelin„ verdim. Bir tesiri görülmedi. Mütemadiyen "donum düşüyor„ diye yataktan kalkıyor, abteshaneye gidiyor, gene dönüp geliyor. Yatağa yatacağı zaman anneme eliyle selâm veriyor. Harareti (38,5) Neşet Ömer Beyle telefonla konuştum. Yarın öğleden sonra gelecek. Gece sabaha karşı eve döndük.

Pazartesi, 1 mart 1920 — Uykusuzluktan halim harap. Saat on, Ömerdeyim. Ateşi devam ediyor. Gece bizden sonra tekrar hezeyan başlamış: "kuvayı milliyeden bir adam geldi„ diye söylenmiş. Neş'et Ömer Bey gelmedi; telefonla ilâçlara devamımızı söyledi. Hastamız bugün iyice. Güzel güzel konuştuk: "Ah biraz uyuyabilsem bir şeyim kalmıyacak„ diyor.

Salı 2 mart 1920 — Bugün mektepte "muallimler meclisi„ vardı. Ömere ancak akşam üzeri gelebildim. Hararet hep o: 38,5. Ne iniyor ne çıkıyor. Uyku yok. Hezeyan pek az. Benimle fena konuşmadı. Hatta aldığım "Tan„ gazetelerini okumağa çalıştı. Sonra "gözlerim iyice görmüyor, sen oku„ dedi. Bazı haberlere alâka gösterdi. Akşama doğru her şeyi iki görmiye başladığını söyledi.

Çarşamba 3 mart 1920 — Erkenden Ömere gittim. Bugün pek iyi değil. Gece fazla sayıklamış. Ben mektebe gittim, derslerimi verdim. Döndüm, geldim. Neşet Ömer Bey de geldi. Şimdi Ömer daha fena. Kendisini kaybediyor. Sayıklıyor. Arasıra birimizi tanıyor. Doktor, aşağı odada.. Başbaba konuştuk. Bana esrar kullanıp kullanmadığını sordu, "bir hastalık çekti mi„ dedi. (Bilmiorum) cevabını verdim. Karar verdik: Fakülteye götüreceğiz, doktorlar topnalacak, konsültasyon olacak.

Bu gece hepimiz: annem, Ömerin hemşiresi, ben, nöbetleşe bekledik. Hiç uyumadı. Gaz sobası diye masa üstünde yanan lâmbaya saldırdı. Yatakta iki dakika ayni vaziyeti muhafaza ede-

(Lütfen sayıfayı çeviriniz)

Ömer Seyfettinin bir hikâyesi

Rüşvet !.

Çarşı meydanının büyük çınar ağaçları, yere düşen gölgelerini alacalandırarak, fısıldıyorlardı. Kuvvetli bir rüzgâr esiyordu. Avukat Hacı Namık Efendi kâğıtlarım uçmasın diye, zümrüt bir kameriyeye benziyen küçük dükkânının camlarını indirdi. Sonra gitti, açık kapıyı iterken, heybesi omuzunda, semerli atının yuları elinde, sarıklı, kısa boylu, yuvarlak bir köylünün yaklaştığını gördü:

— Merhaba Ali Hoca, dedi, böyle vakitsiz ne arıyorsun burada? daha pazara iki gün var..

Köylü siyah sivri iki noktaya benziyen minimini gözlerini daha ziyade küçülterek:

— Aleyküm selâm Namık Efendi! Belâya düştüm. Bir dava için geliyorum..

Diye başını salladı.

— Ey gel, biraz konuşalım bakalım.

— Konuşalım.

— Derdini anlat bana bakayım.

— Senden başka zaten kime anlatacağım?

Atının yularını peykenin direğine bağladı. Küçük dükkâna girdi. Ceviz yazıhanenin sağındaki hasırlı alçak sedire oturdu. Heybesini yanına koydu. Namık Efendinin uzattığı tabakadan cigara sararken davasını anlattı. Hasmı köyün muhtarı Huysuz Oğluydu. Ona ait bir arsanın üzerine Ali hoca vaktile bir bina yaptırmıştı. Şimdi o, neden sonra bu binayı kabullenmeğe kalkıyordu. Halbuki bina kimin ise yer de onun demekti...

Namık Efendi kır sakalını kaşıdı. Gözlüğünün üstünden bakarak:

— Sen haksızsın, Ali hoca!

Dedi.

— Haksız mıyım?

— Evet.

— Hayır ben haklıyım. Neye binayı yaparken sesini çıkarmamış?

— Çıkarmasın.

— Ben haklı olduğumu biliyorum Namık Efendi. Davadan vazgeçmem.

— Kaybedeceksin?

— Edeyim, zarar yok. Amma davadan vazgeçmem.

Namık Efendi haksız davaları almazdı. Ali hocanın vekâlet teklifini reddetmek istiyordu. Fakat "Bozöyük„ köyünün halkı otuz senelik müşterileriydi. Eşek ahırını beller gibi onun dükkânını bellemişler, hükûmetteki her işleri için ona müracaati âdet edinmişlerdi. Kışlık zahiresi de hemen hemen, tamamile oradan gelirdi. Nihayet:

— Pek âlâ, senin bu işine bakayım. Kaybedince bana darılmıyacaksın!

Dedi.

— Darılmam, ama neye kaybedeceğiz?

— Çünkü haksızsın.

— Hâkime güzel bir koç göndersem?

— Ne?..

— O vakit davayı kazanamaz mıyım?

— O vakit hiş şüphesiz kaybedersin işte!

— Niçin?

— Yeni hâkim senin bildiğin adamlardan değil...

— .....

Ali hoca avukatının heyecanını anlıyamıyordu. Ondan yeni hâkimin methini uzun uzadıya dinledi. Bu zat rüşvetin, hediyenin korkunç bir düşmanıymış! En haklı bir davacı kendisine rüşvet vermeğe teşebbüs etse, o saatte onu haksız çıkarırmış'

Ali hoca:

— Allah böyle doğruları dünya yüzünden eksik etmesin!

Diye dua etti. Namık Efendi:

— Amin, amin!

Dedi.

Davaya, doğruluğa dair bir saat kadar konuştular. Vekâlet için anlaştılar. Avukat ümitsizdi. Bu işi hatır için alıyordu. Haksızlık o kadar meydanda idi ki...

* * *

İki hafta sonra, ayni saatte Ali hoca yeşil boyalı dükkânın kapısında göründü. Namık Efendi bir arzuhal yazıyordu. Gözlüğünün üstünden müşterisini görünce güldü:

— Hoş geldin be! Ne dersin davayı kazandık!

Dedi. Bu kadar haksız bir hükmü hâkimin nasıl verdiğine bir haftadır şaşıyordu. Ali hoca soğuk kanla:

— Benim gönderdiğim koç sayesinde kazandık!

Cevabını verdi.

— Ne!... Sen hâkime bir koç mu gönderdin?

— Evet.

— Buna cesaret ettin ha...

— Evet, ama, sen bana (rüşvet düşmanıdır, kim hediye verirse haksız çıkar) dememiş miydin?

— Evet.

— Ben de koçu gönderirken kendi ismimi vermedim.

— Ya ne yaptın?

— Hasmım muhtar Huysuz oğlunun ismini verdim.

— !!!...

İhtiyar avukatın kalem elinden düştü. Arkasına dayandı. Karşısında parlıyan minimini siyah gözlere baka kaldı. Meydandaki büyük çınar ağaçlarının derin fısıltıları, kapıda ayakta duran Ali hocanın yanlarından, tepesinden, bacaklarının arasından giriyor, duvarlarına eski vilâyet gazeteleri yapıştırılmış dükkâncığın içini dolduruyordu...

Verem aşısında cevaplar : 8

Terakki iskolastike karşi isyan etmekle elde edilmiştir

Doktor Fuat Sabit Beyin, verem aşısı üzerinde verdiği cevap bu saytımızdaki kısımla bitmektedir:

Tevfik İsmail Bey itirazlarna devam la diyorlar ki:

"Aşı mademki zararsızdır memleketimizde tecrübe edelim deniliyor. Otuz senedenberi bu ilâç kâfi derecede tecrübe edilmiştir; artık bundan bir netice beknenmiyeceği aşikârdır. Haliha zırda tababet Pastörün mikrobu, Cennerin çiçek aşısını keşfettiği devirlerde değildir. Veremi tedavi edecek bilhassa iddia edildiği gibi iki şırınga ile mahdut bir zamanda iyi edebilecek bir ilâç süratle dünyada taammüm edecektr. Bundan emin olabiliriz.„

miyor, bir taraftan öte tarafa dönüyor. Zıplıyor, açılıyor: "üşüyeceksin„ diye itiraz edince yorgana sarılıyor...

Perşembe, 4 mart 1920 — Pek bitabım. Sarhoş gibiyim. Bugün Ömeri komşumuz Rıdvan Beyle beraber Fakülteye götürdük. Hususî bir oda hazırlattık. Evden gaz sobasını da getirttik. Araba ile giderken biraz açıldı. Daima kapalı duran göz kapaklarını kaldırıyor, fersiz gözlerle dışarı kmak istiyordu. Hatta Haydarpaşaya yaklaştığımız zaman: "neredeyiz„ diye sordum. "Köprü, köprünün yanında„ cevabını verdi. Şüphelendim: "Hangi köprü canım„ dedim. (Şey, şimendifer köprüsü.. tren geçiyor, açılacak, geçeceğiz) dedi; doğruydu. Araba durmuş, geçen treni bekliyordu. Yokuş ta kulağıma iğildi, "Araba parasını sen ver ha„ dedi. Böyle makul sözleri ne sevindim. Fakültenin merdivenlerini bizim muavenetimizi reddederek kendiliğinden çıktı. Odasına gittik. Karyolasına yatırdık. Bir saat kadar o turduk: "Ömer benim de halim pek harap; yarın istirahat etsem, cumartesi günü gelsem olmaz mı.„ diye sordum. "Münasip, münasip„ dedi.

Cuma, 5 mart 1920 — Bugün öğleye kadar evde uyudum. Sonra sokağa çıktım. Arkadaşlardan Diştabibi Şevki Beyle Cafer, Ömeri ziyarete gitmişlerdi. Fakülteye götürdüğümüzü söyledim, oraya gittiler.

Cumartesi, 6 mart 1920 — Öğle üzeri fakülteye gittim, doğru Ömerin odasına girdim, bitap yatıyordu. Yaklaştım. Elini elime aldım, ter içinde idi. Burnunun delikleri kararmış gibiydi. Nefes te intizamsızdı. Hizmetçi kadınlara sordum. Gece çok sayıklamış, "burası hastane değil, tımarhane; ben Canibe gideceğim," demiş. Dalgındı. "Ömer, Ömer„ diye seslendim, gayet fersiz gözlerle bana baktı: "Tanıdın mı„ dedim, kendine mahsus çabuk ifadeyle kafasını sallıyarak: "Canip„ dedi. Gene daldı. Kâğıdına baktım. Hararet 39,2. Şeker litrede 28. Bir müddet bekledim. Sonra tekrar seslendim: "Ömer, konsültasyon günü yarınmış, erken gelirim, artık gideyim mi„ Kafasını salladı: "Git, git„ dedi. Yeis içinde ayrıldım. Fakat hâlâ ümit ile dolu idim. Çünkü Ömer ve ölüm biribirine yabancı iki şeydi. Eve gelirken deniz kenarında hizmetçime rasgeldim. Bana doğru koşuyordu. "Ne var„ dedim, (sizi tıbbiyeden istiyorlarmış, Rıdvan Beylerde bekliyorlar) cevabını verdi. Soluk soluğa komşumuza gittim. Ortada bir fevkalâdelik vardı. Nihayet anlaşıldı: Ömer ölmüş...

* * *

Ölümünün on birinci yıl dönümü münasebetile bu hakikaten "nev'i şahsına münhasır„ zekânın nasıl hastalandığını, nasıl kurtarılamadığını ve nasıl elimizden kaçtığını, sanırım çok etraflı ve açık anlatan şu yukarki satırlar Ömer Seyfeddinin şahsiyet ve sanatile alâkadar olanlar için ehemmiyetli telâkki edilecektir

Umumî harp esnasında tek başına (Vakit) gazetesile Türk okuyucularının hikâye ihtiyacına cevap veren bu zavallı, genç muharririn ölümü, kelimenin hakikî ve tam doğru manasile zayiattandır. Hikâyeleri almancaya, fransızcaya, macarcaya nakledilmek suretile beynelmilel bir şerefe bihakkin mazhar olan Ömer Seyfeddin ile yeni nesil edebiyatının bir direği yıkılmış oldu. Milletimiz ve edebiyatımız taziyete muhtaçtır.

Ali Canip

Muhterem muhalifim keşifler ve inkılâplar tarihine pek bigâne görünüyor. Bu hususta biraz düşünmek ve tetkik etmek külfetine katlansalardı görürlerdi ki hakikatler naşirlerine ve beşeriyete pek ucuza mal olmamıştır. Bütün dünyanın irfan veliyyinimetleri olan dahiler zamanlarında ya anlaşılmamışlar yahut kahredilmişlerdir.

Peygamberlerden tutunuz da kâşif lere kadar beşeriyeti bir adım ileri götüren bütün adamların tercümeihalleri bu hakikatin misalelrile doludur.

Bakınız: Doktor Konrad Küster bu hususta ne diyor:

"Çamurdan yaptığı insana can vermek için göklerden ateşi çalan efsanevî *Prométhé*'den tutunuz da *Paracelsus, Galvani, Galilée, Giordano Bruno* çiçek aşısı kâşifi *Jener*, lohsalık hümmasının önünü alan *Semmelweis*, mevzii iptali his kâşifi *Schleich*'e kadar bütün büyük kâşifler keşiflerini kabul ettirinceye kadar büyük mücadelelere göğüs germişler, taarruz ve iftiralara uğramışlardır.

Ve bu, her zamn suiniyet eseri değildir. Fikir ve seciyeleri itibarile çok yüksek yaratılan meselâ *Siemens, Helmolz* gibi büyük adamlar zamanlarında insanların havada uçmalarının gâiri mümkün olduğunu iddia etmişlerdi.

"Kâinat muammasının anahtarı„ *(Leipzig Th. Weicher)* unvanlı eserimde bu anlaşılması güç meseleye temas etmiş ve demiştim ki: Âlim bir meseleyi en ufak teferrüatile ve yalnız bir cihetten tetkik eedr. Teferrüat içinde boğulduğu için heyeti umumiyeyi kavrıyan şamil bakışı âlim kaybetmiştir; ağaçtan evvel, ormanı görmez. Alemşümul fikirlerden bir şey anlamaz. Bunların arasında *autorite* sahibi olan biri de bulundu mu *küçük ruhlu insanlar gözleri kapalı onların arkasından koşarlar bu küçük ruhlu insanlar yeni bir hakikat ile birlikte yürümeden ise autorite sahibi bir kodamanın arkasından hatalı yollara saplanıp kalmasını tercih ederler.„*

Görülüyor ki tarihin felsefesini, beşerin ruhunun kıvrımlarını tetkik eden insanlar bu gibi meselelerde Tevfik İsmail Bey gibi basit hüküm vermiyorlar.

Mevzuu bahsolan keşf yalnız fikrî bir hakikat değilde bütün dünyadaki binlerce snatoryomu hastahaneleri, ilâç fabrikalarını hulâsa milyarlarca sermayeyi, bir İsviçre mecmuasının dediği gibi *Sanatorium - Industrie*'yi tehdit eder. İlmî loduğu kadar iktisadî bir keşif deolursa kopacak kıyamet daha büyük olacağı pek iyi tahmin edilebilir.

Ben Türk tıp cemiyetinde tedavisinde muvaffak olduğum mütevazı vakaları arzettikten sonra meslekdaşlarımdan çok aleyhinde bulunulan bu keşif karşısında, yalnız menfi neşriyata itibar etmemelerini ve tecrübe suretile şahsî kanaat hasıl etmelerini türk hastaları namına rica ettisem kabahatmi ettim?

Verem gibi bir müthiş hastalığa karşı bütçemiz, hekimlerimiz, vesaitimiz Fransadan Brezilyadan daha mı mükemmeldir ki son sene zarfında onlar Fridman aşısını tetkik için, Almanyaya, Macaristana âlimler, profesörler gönderiyorlar ve onların müspet ve taraftar kanaatlerine ittibaen Paris gibi bir merkezde aşıyı tatbik için tertibat alıyorlar. Şüphesiz bu meselede *initiative* âlimler yuvası olan Pastör enstitüsünden gelmiyor bilâkis ona, onun neşriyatına rağmen bu müthiş hastalığa uğramış ve bir kaç günlük rahat bir yatak bulabilmek için hastane kapılarında sürünmüş ve sonra bu basit çare ile şifa bulmuş insanlardan geliyor.

Tabiî âlimane olmıyan bu teşebbüse Tevfik İsmail Bey ehemmiyet vermezler. Belki elindeki klâsik kitaplarda buna dair bir şey yazılmaz. Fakat biz hakikati olduğu yerde almak, ve doğru olduğuna kani olduğumuz yolda yalnız başına yürümek terbiyesini aldık.

Çok uzayan bu bahsi artık bitirmek için karilerin müsadelerile Fransada Fridman aşısı etrafında uyanan alâkayı arzedeyim. Aşağıdaki satırları *"Société internationale de recherches contre la tuberculose et le canser„* cemiyetinin organı olan *Tuberculose* mecmuasının 1930 kânunuevvel nüshasından hulâsa ediyorum:

Fransada akciğer mecruhları millî federasyon — *Fédération nationale des blessés de poumons* — azasından bazılarını Almanyaya gidip Fridman verem müesseselerinde Fridman aşısile tedavi edilerek iyi olmaları üzerine federasyon Reims belediye riyasetinden mezkûr aşı hakkında tetkikatta bulunulmasını talep ediyor; belediye reisi Mösyö *Marchandeau* da şehir hıfzıs sıhha bürosu ve tıp mektebi profesörü doktor *Techoueyeri* bu işe memur ediyor. *Techoueyer* Macaristan ve Almanyada yaptığı tetkik seyahatinden Fridman aşısı lehinde büyük bir itimatla dönüyor. Verdiği konferanslarda bu itimadına âmil olan cihetleri tasrih ediyor. Tabiî bu ne Kalmetin ne de Kalmetçilerin hoşuna gitmior! fakat profesör Techoueyerin aldığı intiba meselenin tekrar ve esaslı bir surette tetkikini zarurî kılıyor. O zaman *La societe international de recherches contr la tuberculose* et *le Cancer* cemiyeti harekete geliyor. Reisi sanisi Dr. Jacque Lacourt ve kâtibi umumisi Simyou escoyu Almanyaya Fridman müessesesine ve Macaristanda Pestergsebet şehrine berayı tetkik gönderiyor. Bunların tetkikattan avdette 1929 26 nisanda Pariste Societe des savants da verdikleri konferansta ilim adamlarından başka Parlemanın hıfzıssıhha müdürü ve azaları da bulunuyor. Pratik yapmıyan bir ilim adamı olan Dr. Jak Lacurt uzun ve müdellel beyanatta bulunuyor ve 1930 da Pariste oeuvre antituberculeusede tatbikata başlıyorlar bu bir senede bin iki yüz vak'aya aşı tatbik ediyorlar. Ocuvre antituberculosun reisi olan doktor Simiavesco müessesenin bütün eşhasına vaki olarak açıladıktan sonra ilk şafi aşıyı kendi oğluna yapıyor. ve oğlunun vaziyetini şöyle anlatıyor: Harp mecruhu, tam maaş la mütekait, kemik veremi: mal dö pot dirsek, ve ayakta mafsal iltihabı, dört apse froid, on iki fitüllü. Mutlak ademi hareket, ayak ve kol kesilmek üzere Fridman aşısile aşınalıyor. Üç ay sonra hayatı tabiîye avdet ediyor. Fridman aşısile aşılanıyor. Üç ay sonra hayatı tabiîye avdet ediyor. Bu gencin aşıdan evvel arkadaşı olan harp malûlleri bu harikavî tesiri görüyorlar ve kafile kafile müracaat ediyorlar.

Üç yüzden fazlası aşılanıyor ve yüz tanesi üç ayda iyi oluyor. Bu suretle bin iki yüz kadar veremli şifayap oluyor.

Doktor Simyonesko elde edilen şifayı yüzde seksen diye kaydediyor.„

Bundan başka yine 1930 da Brezilyannı merkezi Diyodö Janeyroda memleketin en mühim bakteriyoloji müessesesi tarafnıdan yapılan tecrübeler üzerine Brezilya sıhhiye vekâleti Kalmet aşısını gayri müsait bulduğunu Barselonlu Ferranın verem aşısı, Kopenhağlı profesör Möllgaardın Sanochrysini, Parisli doktor Rouxnun Angiolympheini reddettiğini fakat alınan çok müsait neticeler üzerine resmen Fridman aşısını tasvip ettiğini ilân etmiştir.

Lehinde çok gürültü yapıldıktan sonra bugün Almanya, Macaristan, İtalya, Holandada menedilmek zaruretinde kalınan Kalmet aşısını kabul etmeyişimi benim fazla ziya karşsında gözlerimin kamaşmasına atfeden Tevfik İsmail Beyi bir tecrübeye davet edeceğim.

Ben zararsızlığını bittecrübe tetkik ettiğim Fridman aşısını, gerek şafi ve gerek vaki kendi refikama akrabalarımdan altı kişiye tatbik ettim. Daha bir on kişiye kadar tatbik edeceğim. Kalmet aşısı hakkında söyledikleri şeye çok inanıyorlarsa kendisini bir tecrübeye davet ediyorum. Ben kendi oğluma bir heyet müvacehesinde Fridman koruma aşısı tatbik edeceğim. Kendisi de çocuğuna zararsızlığı resmen tahakkuk ettiğini iddia ettiği Kalmet koruma aşısını tatbik ederler mi?

Eğer bu tecrübeyi yapmazlarsa o zaman ne kadar büyük otoriteler arkasına sığınırsa sığınsın; bütün iddialarının bitaraf ilmî endiseden mülhem olmadığına hükümde musır kalacağım.

Şimdi Vakıt gazetesine de diyorum ki:

Tıbbî bir cemiyetin sakin muhitinde biz kendi başımıza uğraşırken meseleyi efkârı umumiye müvacehesine çıkardığınız için size bir vazife teretüp ediyor:

Ben bir buçuk aydan beri bütün menfi neşriyata rağmen Fridman aşısını İstanbulda tatbik ediyorum. Size bilhassa İstanbulda maruf mütehassıslar tarafından teşhis konulmuş ve tedavisine aylarca çalışılmış, hatta Almanyaya götürülmesi tavsiye edilmiş iki hastanı adresini vereceğim. Bunlar her ikisi de memleketimiz ilim ve matbuat âleminde maruf şahsiyetlerdir. Bunların isimlerini neşre mezun değilsiniz.

Ben bunlarda Fridman aşısı tatbik ettim. Ve faideli neticeler de aldım. Siz bir muharririnizin bu zatlara göndererek hastaların ifadelerini kendi müşahedenizle tevsik etmek ve bu başlıyan münakaşayı faideli bir şekilde bitirmek mecburiyetindesiniz. zannediyorum.

Tekrar ediyorum.

Benim Türk Tıp cemiyetindeki iddiam şu idi: Fridman aşısı aleyhinde çok gürültü yapılıyor, bunu adeta tıp harici addetmek istiyorlar. Fakat benim tecrübem bunun bilâkis çok faideli bir şey olduğunu gösterdi. Yalnız menfi neşriyata kapılmıyalım şahsan tecrübe edelim.

Muhterem muhaliflerim de: Bizim uyduğumuz imamlar bunun aleyhinde bulunuyorlar. Bizce tecrübe etmek fazladır. Bu faidesizdir.„ diyorlar. Yani: "Uydum imana durdum divana„ demek istiyorlar.

Görüyorum ki biz, hatta ilim adamlarımız bile henüz *(Scolastique)* in, medrese zihniyetinin hükmü altında bulunuyoruz.

Kendilerine hatırlatmak isterim ki: Terakki, ikolâstiğe karşı isyan etmekle elde edilmiştir.

VAKIT'ın takvimi

Cuma 6 Mart 931

Şavval 1349

Bu geceki ay 16

Üçüncü cemre suya

Güneşin doğuşu: 6.29 – *batışı* 18.05

Namaz vakitleri

Sabah	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı	Imsak
5.18	12.25	15.38	18.0	19.34	4.320

VAKIT

Istanbul Ankara caddesi VAKIT Yurdu

Telefon: Idare 2.4370; Yazı işleri 2.4371

Abone şartları:

	1	3	6	12	Aylık
Dahilde	150	400	750	1400	Kuruş
Haricte	—	800	1450	2700	„

İlân şartlarımız:

	Resmî	Hususî
Satırı	10 Kş.	12,50 Kş.
Santimi	20 „	25 „

Küçük ilân şartlarımız:

1	2	3	4	1-10 Defalık
30	50	65	75	100 Kuruş

A — Abonelerimizin her üç aylığı için bir defa meccanendir.

B — 4 satırı geçen ilânların fazla satırı için 5 kuruş zamolunur.

İTİZAR

"Sonra„ roman tefrikamız mündericatımızın çokluğuna mebni bugün dercedilmedi. Okuyucularımızdan özür dileriz.

SPOR

Istanbul muhteliti izmirde

Istanbul ve izmir mıntakaları arasında cereyan eden muhabere neticelendi

Istanbul - izmir muhtelit takımları arasında izmirde bir temas yapılması için izmir mıntakasile cereyan etmekte olan muhabere neticelenmiş ve bu karşılaşmanın yapılması takarrur etmiştir.

Evvelce yazdığımız veçhile, izmir mıntakası Ankara ve Istanbul mıntakalarına müracaat ederek Istanbul muhtelit takımını Nisanın ilk haftaları içinde, Ankara muhtelitini de Mayısın ilk günlerinde izmire davet etmişti. Istanbul futbol heyeti bu daveti memnuniyetle kabul ederek izmir mıntakasına seyahat ve maç şartlarını bildirmişti. Istanbul bu temas için zarurî masrafın miktarile beraber yapılacak iki müsabakanın Nisanın 3 üncü Cuma ve 5 inci Pazar günleri icrasını istiyordu.

Dün izmir futbol heyetinden bizim futbol heyetine gelen bir telgraf, Istanbulun yaptığı tekliflerin tamamen kabul edildiğini haber vermiştir. Bu vaziyete göre futbolde en ileri gitmiş olan bu iki şehir muhtelitinin maçı yukarıdaki tarihlerde tahakkuk ediyor demektir.

Bundan evvel 928 ve 926 tarihlerinde iki muhtelit Istanbulda karşılaşmışlardı. Şimdi bundan üç sene sonra iki muhtelit bu defa da izmirde karşı karşıya geliyorlar.

Dün bu hususta futbol heyeti erkânından bir zatla görüştük. Mumaileyh temas hakkında diyor ki:

— izmirin tekliflerimizi aynen kabul etmek suretile gösterdiği kardeşçe harekete çok teşekkür ederiz. Esasen bu makul teklifimizin kendileri tarafından kabul edileceğine kat'iyetle emindik. Maçlara bir ay kadar var. Bu müddet zarfında üç dört antrenman yaparak takımı teşkil edeceğiz. Zaten oyuncularımız lik maçları münasebetile anform bir haldedir. Bilhassa önümüzdeki üç hafta içinde muhtelit takıma oyuncu verecek olan en kuvvetli takımlar birbirlerile karşılaşıyorlar. Bu itibarla Istanbullu oyuncuların müsabaka kabiliyetini tamamen iktisap etmiş bir halde bulnnmuş olmaları lâzım gelir. Ve bittabi izmir de aynı vaziyettedir. Istanbul muhteliti buradan Martın 31 inci Salı günü iskenderiye ekspresile hareket edecek oraya ertesi günü varacak ve ilk maçını Cuma günü ikinci revanş müsabakasını da Pazar günü oynıyacaktır.»

Bugünkü şilt maçları

Bugün Taksim stadyomunda şilt maçlarına devam edilecek ve dün de yazdığımız gibi Fenerbahçe ikinci kümeden Beylerbeyi, Vefa ile ikinci kümeden Eyüp Süleymaniye ile de gene ikinci kümeden Hilâl takımları karşılaşacaklardır.

Teşekkür

Geçenlerde, vefatını teessürle yazdığımız Darülkelp tedavihanesi müdüriyeti doktoru Hayim Naom Beyin refikası gazetemize gönderdiği bir mektupla merasimde bulunanlara ve teessürlerini muhtelif şekillerde izhar eden zevata muhtelif cemiyet ve makamata çok samimî bir lisanla alenen teşekkür etmektedir.

Lodos fırtınasının dehşeti

bilmiştir.

AÇIK DENİZLERDE DEHŞETLİ FIRTINALAR VAR

Liman idaresine gelen malûmata göre açık denizlerde dehşetli fırtınalar başlamış vapurlar yeniden limanlara sığınmışlardır.

Evelki gün İzmirden limanımıza hareket eden Cümhuriyet vapuru da yolda çok müşkülât çekmiş güçlükle dün Istanbula gelebilmiştir.

BİR TAKA PARÇALANDI

Dün akşama kadar limanda elhamdülillâh mühim bir kaza vukuuna dair hiç bir haber gelmemiştir. Maamafih Karadeniz ve Adalardenizinde hadiseler olduğu tahmin edilmektedir. Yalnız dün Anadolukavağı önünde parçalanmış (Bebek) yazılı bir taka bulunmuştur. Bunun içinde insan da olması muhtemel görüldüğünden tahkikata başlanmıştır.

İZMİR CİVARI BEMBEYAZDIR

İzmir, 5 (Vakıt) — Evelki gün başlıyan kar dün gece keç vakte kadar yağdı ve Kokaryalı ile diğer mıntakalarda mühim surette tuttu. Dağlar bembeyazdır. Dün insanı iliklerine kadar donduran bir soğuk vardı. Kar tipisi arasında çok garip olarak bir de yıldırım düştü.

UŞAKTA BİR MEMUR SOĞUKTAN DONDU

Uşak, 5 (Vakıt) — Dün akşam üzeri başlıyan kar fırtınası hâlâ devam ediyor. Yerlerde irtifaı bir karışı geçti. Soğuk tahtessıfır 9 dereceyi buluduğun dan sokaklarda hiç canlı bir hayat gözükmüyor. Gece maliye tahsildarlarırdan Ömer Ef. köylere gitmekte iken soğuktan donarak öldü. Yanında bulunan sandık emini Hüsamettin B .de yarı ölü bir halde bir köylü tarafından kurtarıldı. Yollar kapandığından bugün pazar da kurulamadı.

Rüştü

ANKARADA DA KAR BAŞLADI

Ankara, 5 (Vakıt) — Öğledenberi şiddetli kar yağmağa başlamıştır hava çok soğuk ve kapalıdır. Karın artacağı tahmin ediliyor.

MUĞLADA DA

Muğla, 5 (A.A.) — Kar dün gece saat 20 ye kadar devam etmiş ve şehir kar altında kalmıştır. Soğuk nakıs 6 idi. Çiçek açan ağaçlar zarar görmüştür. Mahsulâtta hasarat yoktur. Yalnız fazla yağmurlardan mahsulât müteessir olmuştur.

BUGÜN SULU KAR VAR

Kandilli rasat merkezinin verdiği malûmata göre rüzgâr bugün poyraza çevirecek ve şehrimizde de sulu kar yağacaktır.

SERES VAPURUNUN TAYFALARI

Yeniköy ile Karaburun arasında karaya oturan Alman bandıralı Seres vapurunun kaptanı ile tayfalardan 22 si dün gündüz Dereköyünde tedavi altına alınmışlardır. Bunlar iyileşmişler ve tahlisiye sandallarile vapurlarına gönderilmişlerdir.

Muhtelit mübadelede

Bir ihtilâf

Muhtelit mübadele komisyonunda Türk ve Yunan murahhas heyetleri arasında yeni bir ihtilâf çıkmıştır. ihtilâf evelce hakkı hıyarlarını istimal ederek Türk tabiiyetini kabul eden birkaç Arnavut ailesine etâbli vesikası verilip verilmemesi noktasındadır. Yunan murahhasları bu ailelere etabli vesikası verilmesini istemektedirler.

ıki murahhas heyet bu meseleyi aralarında halletmek için temas etmektedir. Anlaşılamadığı taktirde mesele bitarafların hakemliğine havale edilecektir.

Polis'te:

Istanbul eşkiya mı dolu?!

Küçük Mustafapaşada oturan 60 yaşında Rumelili Mehmet Unkapanında bir kahvede otururken tahsil memuru Hasan Basri efendi kendisinden ev vergisini istemiştir. Mehmet kahvede otururken keyfinin kaçırılmasından canı sıkılmış, memuru tahkir ettiği gibi «Istanbul eşkiya doludur» gibi sözler söylemiş, gelen polis memurları tarafından yakalanmıştır. Mehmet adliyeye teslim edilmiştir.

Yakalanan sarhoşlar

Sabıkalı çolak Hayri, arabacı Hamza, Osman, Süleyman, şoför Hamdi sarhoşlukla kavğa etmişler, birbirlerini dövmüşlerdir. Bir aralık tabancalarda çekilmiş, üç el silâh patlamış, Hamdi elinden yaralanmıştır. Sarhoşlar memurlara da hakaret ettikleri için yakalanmışlardır.

Polise hakaret

Salkımsöğütte Ankara oteli müsteciri Hüseyin kardeşi Süleymanı yakalamak istiyen polis memurlarına hakaret ettiği için yakalanmıştır.

Kartal büyük bir felâketten kurtuldu

Evvelki gece Kartal çarşısında bakkal Hıfzının dükkânından yangın çıkmış, Kadıköy itfaiyesi yetişinceye kadar bu dükkân ve yanındaki tatlıcı Ademin dükkânı tamamen yanmıştır. itfaiyenin yetişmesi sayesinde Kartal çarşısı büyük bir yangın tehlikesinden kurtulmuştur. Jandarma kumandanlığı tarafından yapılan tahkikat neticesinde bakkal Hıfzının dükkânı sigortalı olduğu ve yangında bir kast olduğu meydana çıkarılmıştır. Bakkal tevkif edilmiştir. Tahkikat devam edilmektedir.

Ticaret odasında:

Ticaret odaları kougresi nisanın sekizine kaldı

Istanbul mıntakası dahilindeki ticaret odası kongresi Nisanın 8 ine tehir edilmiştir.

Bu seneki kongreye odaca yalnız bir rapor verilecektir.

"Istanbul mıntakası istihsal ve ihraç eşyaları„ namındaki bu rapor Hakkı Nezihi B. tarafından hazırlanmaktadır.

Atinadân ticaret odalarımızın nizamnameleri istendi

Atina ticaret ve sanayi odası odamıza müracaatla Türkiyedeki ticaret odalarının nizamnamelerini istemiştir. Bu malûmat Yunan ticaret odalarında yapılacak islâhatta esas tutulacaktır.

izmirde 34 milyonluk kilo üzüm satıldı

izmir ticaret odası üzümlerimizin ticarî vaziyeti hakkında bir rapor göndermiştir.

Rapora göre bu sene mevsimin iptidasından marta kadar izmir borsasında 33,812,567 kilo üzüm satılmıştır.

Şehzadebaşı

Ferah sinemada

Bugün, Bu gece Hermine hanım konseri tiyatro varyete sinemada 2 filim ayrıca azeri musiki heyeti — Meccanıt ikramiyeler.

BAKTERİYOLOG
Dr. Ihsan Sami
Bakteriyoloji lâboratuvarı
Umum kan tahlilâtı. Frengi noktai nazarından (Wasserman teamülü) kan küreyvat sayılması tifo ve ısıtma hastalıkları teşhisi, idrar, balgam, cerahati kazuratı ve su tahlilâtı. Ültra mikroskopi husust aşılar istihzarı. Kanın üre miktarının tayini ve kanın sedimantation sürati.
Divanyolunda Sultan Mahmut türbesi No 189 Telefon Is. 20981

Mahkeme ve İcra ilânları

İstanbul 3 üncü icra memurluğundan:

Bir alacağın temini istifası zımnında mahcuz bulunup bu kerre paraya çevrilmesine karar verilen muhtelif cins ve boylarda müstamel yedi adet kasalar, Martın sekizinci pazar günü saat 12 den 1 e kadar Sirkecide Sanasaryan hanının alt katında açık artıma suretile satılacağından taliplerin yevmi mezkûr gün ve saatte mahallinde hazır bulunacak olan memuruna müracaatları ilân olunur.

Istanbul asliye 2 inci ticaret mahkemesinden:

Mahmekece mukaddema iflâslarına karar verilen Istanbulda Mısır çarşısının Tahtakale cihetindeki kapısının dış tarafında kâğıt ticaretile meşgul Aron Kohen Hayim Pilesof masasının tedvir edecek kâfi para mevcut olmadığından icra ve iflâs kanununun 212 inci maddesine tevfikan on gün zarfında masayı tedvir edecek kâfi miktarda para yatırıldığı halde masanın kapatılacağı gazeteler ile ilân olunduğu ve müddetin dahi mürur eylediği halde eshabı matlûp tarafından bir gûna müracaat vuku bulmamasına binaen masanın kapatılmasına mahkemece karar verilmiş olmakla keyfiyet ilân olunur.

TÜRKSPOR ÇIKTI

Yazı. Resim. Enstantaneler. Avusturya — İtalya maçının okunmamış tafsilâtı. Son haftaki şilt maçları. Meşhur tenisçi Tilden profesyonel oldu. İzmirde yapılacak maçlar. Yunan güreşçilerile Türk güreşçileri arasında yapılacak müsabakalar. Seyahatnamei Muhsin Ef. ve saire. Bütün bunları Türksporda bulabilirsiniz. Sekiz sayıfalık bir sinema ilâvesi de bu güzel spor mecmuasını büsbütün zenginleştiriyor.

Mütekaitler, dullar ve yetimlerin 3 aylık maaşları veriliyor

				Sultanahmet			Eyüp			Samatya			Kasımpaşa			Haydarpaşa		
				Dan.	Ya.	K.	Dan.	Ya.	K.	Dan.	Ya.	K.	Dan.	Ya.	K.	Dan.	Ya.	K.
Kadınlara	cumartesi	7 - 3 - 931	Askerî tekaüdü	10001	—	10450	38001	—	38150	40001	—	40300	21501	—	21750	28001	—	28400
			Mülkiye tekaüdü	6501	—	6650	32501	—	32575	28001	—	28150	19001	—	19050	18001	—	18150
Ekeklere	pazar	8 - 3 - 931	Asker ailesi	8001	—	8350	36001	—	36200	42501	—	42950	20001	—	20250	26001	—	26550
			Mülkiye ailesi	5001	—	5250	32001	—	32100	29001	—	29200	19501	—	19560	16001	—	16300
			İlmiye tekaüdü ve eytam	501	—	610	4501	—	4525	4001	—	4080	2501	—	2510	2001	—	2060
Kadınlara	pazartesi	9 - 3 - 931	Askerî tekaüdü	10451	—	10750	38151	—	38300	40301	—	40550	21751	—	22000	28401	—	28800
			Mülkiye tekaüdü	6651	—	6750	32576	—	32700	28151	—	28300	19051	—	19100	18151	—	18300
			Asker ailesi	8351	—	8650	36201	—	36525	42951	—	43400	20251	—	20500	26551	—	27050
Erkeklere	salı	10 - 3 - 931	Mülkiye ailesi	5201	—	5450	32101	—	32200	29201	—	29350	19561	—	19650	16301	—	16600
Kadınlara	çarşamba	11 - 3 - 931	Askerî tekaüdü	10751	—	10950	38301	—	38550	40551	—	40890	22001	—	22300	28801	—	29250
			Mülkiye tekaüdü	6751	—	6960	.	—	.	8301	—	28400	.	—	.	18301	—	18525
			Asker ailesi	8601	—	9050	36401	—	36700	43401	—	43900	20501	—	20850	2 051	—	27675
Erkeklere	perşembe	12 - 3 - 931	Mülkiye ailesi	5451	—	5680	.	—	.	29351	—	29680	.	—	.	16601	—	16960

				Üsküdar			Beşiktaş			Beyoğlu			Fatih			Merkez		
				Dan	Ya.	K.	Dan.	Ya.	K.	Dan.	Ya.	K.	Dan.	Ya.	K.	Dan.	Ya.	K.
Kadınlara	cumartesi	7 - 3 - 931	Askerî tekaüdü	33001	—	33400	48001	—	48300	52001	—	52200	17001	—	17400	3001	—	3400
			Mülkiye tekaüdü	22501	—	22650	26001	—	26150	14001	—	14200	10001	—	10200	2001	—	2200
Erkeklere	pazar	8 - 3 - 931	Asker ailesi	30001	—	30600	45001	—	45500	50001	—	50250	14001	—	14500	1	—	400
			Mülkiye ailesi	21001	—	21250	25001	—	25200	13001	—	13150	8001	—	8300	1	—	300
			İlmiye tekaüdü ve eytam	3001	—	3040	3501	—	3550	1500	—	1550	1001	—	1140	1	—	290
Kadınlara	pazartesi	9 - 3 - 931	Askerî tekaüdü	33401	—	33800	48301	—	48550	52201	—	52400	17401	—	17700	3401	—	3700
			Mülkiye tekaüdü	22651	—	22750	26151	—	26250	14201	—	14350	10201	—	10300	2201	—	2300
			Asker ailesi	30601	—	31200	45501	—	45950	50251	—	50500	14501	—	14950	401	—	800
Erkeklere	salı	10 - 3 - 931	Mülkiye ailesi	21251	—	21600	25201	—	25350	13151	—	13300	8301	—	8500	301	—	600
Kadınlara	çarşamba	11 - 3 - 931	Askerî tekaüdü	33801	—	34350	48551	—	48900	52401	—	52600	17701	—	17980	3701	—	3950
			Mülkiye tekaüdü	22751	—	22990	26251	—	26450	14351	—	14460	10301	—	10400	2301	—	2500
			Asker ailesi	31201	—	31960	45951	—	46450	50301	—	50820	14951	—	10300	801	—	1220
Erkeklere	perşembe	12 3 - 931	Mülkiye ailesi	21601	—	21750	25351	—	25500	13301	—	13520	8501	—	8650	601	—	860

Istanbul zat maaşları muhasebeciliğinden:

1 — Mütekaidin, eytam ve eramilin

mum şuabatça tediyeye başlanacaktır.

2 — Maaşlar balâda gösterilen nu-

den günü haricinde beyhude yere müracaat edilmemesi.

3 — Maaş almağa müracaat eden zatın içtimai mevkii ne olursa olsun nu-

mara almağa ve sırasını beklemeğe mecburdur.

4 — Yoklamasını yaptırmamış olanların maaşları evelce de ilân edildiği

veçhile şubelerce tevziatın hitamından sonra merkezde verilecektir.

5 — Kasımpaşa şubesinden maaş alanların maaşları Beyoğlu şubesince

Büyük islâm tarihi

Asrı Saadet - Sadrı İslâm

3 - 4 bin sayfa 9 ciltttir. eski harflarladır.

Yazan: Islâm akademisi. — Terceme eden: Omer Rıza Bf.

Fiyatı: Bez ciltlisi 1400, meşin ciltlisi 1600 kuruştur.

Posta ücreti: Türkiye için 125 hariç için 300 kuruştur.

Bedelini bir defada veremiyenler taksitle de verebilirler.

Neşreden : Asarı ilmiye kütüphanesi

KAPPEL

tamamile tekemmül etmiş

YAZI MAKINASI

Fransız hükûmetinin dahi takdir ve tercih ettiği makina KAPPELdir. Hafif, metin ve zarif.Her ciheti teahhüt olunur, ve taksitle satılır.

Türkiye yegâne umumî acentesi

Y. Şinorkyan Istanbul. Sadıkiye - han 31 - 33 Tel. Is. 2256

IŞIK TERZi MEKTEBi

Paris Terzi Akademisi âzalarından Hamza zade Ahmet Hulûsi ve Hasret Şükrü beyler tarafından küşat edilmiştir. Kadın ve erkek talebe kaydına başlanmıştır. Beyazıt Mitat paşa caddesi

Acele satılık Arsa ve Hane

Topanede çihangir harik yerinde Defterdar Ebülfadıl mahallesinde ana cadde üstünde denize nazır 2 ada ve 49 harita numaralı 8× 15 arşın eb'adında ceman 120 arşın mesahasında bir arsa ile:

Kasımpaşada Tahtakadı

Mahallesinde Mürabit sokağında

91 numaralı kârgir 1 mutfak 5 odalı hane acele satılıktır. Talip olanlar Darülfünun Fen fakültesi hayvanat müstahzarı Etem Beye müraacat etmelidirler.

Erzak ve levazımı saire münakasası

Yüksek Orman mektebi rektörlüğünden:

Büyükderede Yüksek Orman mektebi ile Orman ameliyat mektebinin Mayıs 931 gayesine kadar bakiye erzak ve levazımı saire ihtiyacatı kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. Talipler şartnamelerini görmek üzre hergün ve münakasaya iştirak için de yevmi ihale olan 1 Nisan 931 tarihine müsadif Çarşamba günü saat 14 te Defterdarlık binası dahilinde müessesatı iktısadiye mübayaat komisyonuna gelmeleri ilân olunur.

Devlet Demiryolları ilanları

h. p. mağazası müdürlüğünden:

İdaremiz için pazarlıkla mubayaa edilecek olan Hırdavat demir, elarabası, mutfak levazımı, yağ, furça, çalı süpürgesi, Elektrik malzemesi, kopya kâadı, mukavva ve saire gibi (85) kalem muhtelifülcins malzemenin (9-3-931) pazartesi günü pazarlığı icra edilecektir. Malzemenin müfredat cetveli mağaza dairesine talık edilmiş olduğundan görmek ve izahat almak istiyenlerin (cumartesi, pazar) günleri mağaza mübayaa kısmına müracaatları ve teklifatta bulunmak istiyenlerin de pazartesi günü nihayet saat on bir buçuğa kadar tahriren teklifatta bulunmaları ve yerli malı için teklifatta bulunacakların numunelerini birlikte vermeleri ilân olunur.

Bakırköy Mal müdürlüğünden:

Yeşilköy hava şubesinde satılacak hurda tayyare ankazından mevcut bulunan iki ton sıkletinde dur alüminyomun tahmin olunan 500 lira kıymetinin yüzde 7,50 pey akçesile talip olanların 22-3-931 pazar günü saat on dörtte Bakırköy Mal müdürlüğünde müteşekkil satış komisyonuna müracaatları.

M. M. V. Satın alma komisyonu ilânları

Kapalı zarfla verilen fiyatlar gali görüldüğünden 558 adet karyola 7 mart 931 cumartesi günü saat 14 te Fındıklıda heyetimizde pazarlıkla alınacaktır. Taliplerin şartname ve nümunelerini heyetimizde görmeleri ve ihale saatinden evvel teminatlarile hazır bulunmaları.

* * *

Ordu ihtiyacı için yün çorap ipliği kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 28-3-931 cumartesi günü saat 15 te Ankarada Merkez Satın Alma komisyonunda yapılacaktır. Taliplerin şartnameyi görmek ve tekliflerini vermek üzere teminatlarile mezkûr komisyona müracaatları.

Jandarma imalâthanesi ilânları

1 — 25-2-931 tarihinde münakasası yapılan 35 kalem eczayı tıbbiyenin satın alınması pazarlığa cevrilmiştir.

2 — Pazarlık 9-3-931 tarihine müsadif pazartesi günü saat 15te yapılacaktır.

3 — itasına talip olanların jandarma imalâtanesine gelmeleri.

Belsoğukluğu

ve Frengiye yakalanmamak için

PROTEJİN

kullanınız. Her eczahanede bulunur.

Şafak çaylarının yeni çıkan 20 dirhem 25 kuruşluk paketlerini tecrübe ediniz.

Krem — Diş macunu — Ruj — Südo-ro-no — Podra — Briyantin

Pertev Müstahzaratı FABRIKASI

PERTEV ve Şeriki

Memleketin en eski ve namdar Müstahzaratı ıtriye ve tıbbiyesi

Kolonya — Tırnak cilâları — Losyon — Diş tozu — Esans — Kozmatik

Kinin-Karbonat ve sair devaî komprimeleri

Herzevki temin ve tatmin edebilecek nefis müstahzarat

Seyrisefain

Merkez acentası: Galata Köprü başı B. 2362 Şube acentası Sirkecide Mühürdar zade hanı İst. 2740

İzmir sürat postası

(CUMHURIYET) Vapuru 8 Mart pazar 14,30 da Galata rıhtımından kalkarak İzmire gidecek ve Çarşamba sabahı gelecektir.

Vapurda mükemmel bir orkestra ve cazbant mevcuttur.

Bozcaada Postası

(EREĞLİ) vapuru 8 Mart pazar 17 de Idare rıhtımından Gelibolu, Lapseki Çanakkale, Imroz, Bozcaadaya kalkacaktır.

Porselen, Kristal ve Maden

yemek takımı alınacak

İdarece mübayaa olunacak 43 kalem muhtelif sofra takımı muhtelif fiatlarla talibi uhtesindedir. Tenzilen itaya talip olanların şartname, nümune ve son fiatları görmek üzere hergün ve münakasaya iştirak için de 12 - Mart - 931 perşembe günü saat 16 da da münakasa heyetine gelmeleri.

VAKIT ın Küçük ilânları

Her gün neşrolunur

Acele satılık hane— Kadirga talebe yurdu karşısında 27 No. lu hane. 3 kat onbeş oda iki kuyu bir mutbak üç helâ iki sofa bir büyük bahçe görmek istiyenler içindeki Hacı Ef. ye taliplerin limon iskelesinde 36 No. ya müracaatları.

Emlâkinizi kiraya vermek — için tramvay yahut şimendüfer yoluna veya vapur iskelesine yakın olanlar tercih edilir. 9-12 arasında müracaatla kayıt ettiriniz.

Istanbul dördüncü Vakıfhan altkatta Union Kol.

Para kazanmak ister misiniz — İşiniz olmadığı zamanlarda yapacağınız muameleye göre ayda 90 liradan fazla kazanabilirsiniz, hükûmet memuriyetinde bulunmuş olanlar tercih edilir.

İstanbul dördüncü Vakıfhan içinde Ünyon Kol

Müfettiş namzetliği müsabakası

Türkiye Ziraat bankasından :

5 nisan 931 pazar günü sabahı Ankara ve İstanbul Ziraat bankalarında saat 9 da açılacak müsabaka ile 15 müfettiş namzedi alınacaktır. Muvaffak olanlara başlangıçta 120 lira aylık ile seyahat ve teftişlerde yol masraflarından başka 6 lira yevmiye verilir.

İştirak için evvelemirde İktısat veya hukuk fakültelerinden ve yahut ulûmu âliyei ticariye veya mülkiye mekteplerinden birinin mezunu ve yahut son sınıf müdavimi olmak lâzımdır. Diğer fakülte veya yüksek mektep mezunlarının malî müesseselerde en az iki sene hizmet görmüş bulunanları da müsabakaya dahil olabilirler.

Talipler Ankara, İstanbul ve İzmir ziraat bankalarından alacakları şartnamede yazılı vesikalarla birlikte nihayet 31 mart 931 akşamına kadar Ankarada teftiş heyeti müdürlüğüne bizzat veya mektupla müracaat etmiş bulunmalıdırlar.

Astmin; Müzmin göğüs, nezle, rievi anfizema, boğaz kalp hastalıkları, azimialar için doktorunuzun reyile

ASTMIN

Kullanınız.

Her eczanede bulunur.

Emlâk ve Eytam Bankası Istanbul Şubesinden:

Kiralık Tiyatro Binası

Esas No.	Mevkii ve nevi	Bedeli icarı
82	Kadıköy Kuşdili Tiyatro ve Sinema binası	1,000 lira

Balâda yazılı bina bir sene müddetle kiraya verileceğinden taliplerin 10 - 3 - 931 Salı günü saat on altıda şubemize müracaatları. [248]

Istanbul Ziraat müdüriyetinden:

iktısat vekâleti celilesince tabettirilecek olan 150-200 formalık Broşür ve mecmuaların kapalı zarf usulile tabları 6 Mart 931 tarihinden itibaren 20 gün müddetle münakasaya konulmuştur.

Yevmi ihale olan 26 mart Perşembe günü defterdarlıkta mahalli mahsusunda saat 15 te ihalesi icra kılınacağından talip olanların şartnameyi görmek üzere Istanbul vilâyeti ziraat müdüriyetine müracaatları ilân olunur.

Balıkçılık mektebi müdürlüğünden:

iktısat vekâleti balıkçılık müfettişliğince bir motör mübayaa edilecektir. Otuz beş kadem tulünde vasatî dokuz mil sürati olan bir motörü bulunanlardan satmak istiyenlerin hergün saat on birde Galatada deniz ticareti müdürlüğü binasında balıkçılık müfettişliği dairesine müracaatları.

Mes'ul Müdür Refik Ahmet